ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5475 — ՅՈՒՆՈՒԱՐ 29/11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1904 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 24 ԶԻԼԳԱՏԷ 1321 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5475

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آرەولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » »	վեցամսեայ	70 »
» » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԾՈՎԱԿԱԼ ԱԼԵՔՍԻԵՎ
ՓՈԽԱՐՔԱՅ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԵՃԱՊՈՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ճիշդ ութը օր առաջ մեր վերջին քաղաքական տեսութիւնը կը վերջացնէինք սապէս. «Ռուսեւճապոն խնդիրը ուրիշ կերպով չի լուծուիր, բայց թէ կամ Ճապոնական պահանջումներուն Ռուսիոյ կողմէ ընդունուելով եւ կամ պատերազմով. միջին ճամբայ չկայ»: Եւ ահա ութ օրը չլրացած՝ կատարեալ իրողութիւն կը դառնայ պատերազմը, զի Ռուսիոյ եւ Ճապոնի դեսպաններուն իրարու մայրաքաղաքներէն մեկնումը եւ ճապոնական թորփիլանաւերու կողմէ եղած առաջին յարձակումը պատերազմէ զատ տարբեր իմաստ չունին: Արդէն մեր ընթերցողները կը յիշեն բնականաբար թէ ռուսեւճապոն վէճին սկիզբէն ի վեր հաստատապէս սա կարծիքը յայտնեցինք թէ կա՛մ պէտք է որ Ճապոն գոհացում ստանայ եւ կամ գործը պատերազմի պիտի յանգի, մինչդեռ հայ մամուլին մէջ 25-30 տարի խմբագրական կեանք վարողները որ իրենց մենաշնորհ կը կարծէին քաղաքական տեսութիւններ գրել եւ «Ի՛նչ անցնի դառնալ»ը գուշակել, դեռ քանի օր առաջ կը պնդէին թէ «լոկ պըլըֆ է երկու կողմերուն ըրածը, պատերազմ չպիտի ըլլայ, գործը խաղաղութեամբ պիտի վերջանայ երկուստեք բանակցութեամբ:»

Բայց ահա իրողութիւնը ցոյց տուաւ թէ որո՛նք են իրենց ընթերցողներուն ճշմարիտ ծառայութիւն ընողները, անո՛նք՝ որ կ'առաջնորդեն ընթերցողին միտքը՝ դէպքերու բնական ընթացքն ու հետեւանքը կանխատեսելով, ըստ այնմ գաղափար կազմելու եւ ընթանալու, թէ անոնք որ սխալ եւ անհեռատես ուղղութեան կը մղեն իրենց ընթերցողները՝ չկրնալով թափանցել թէ իրօք ի՛նչ կ'անցնի կը դառնայ քաղաքական աշխարհին մէջ, ինչ որ մանաւանդ ներկայ ռուսեւճապոն խնդրոյն մէջ գուշակել շատ դիւրին էր, քանի որ Ճապոնի համար մահու եւ կենաց խնդիր էր Մանչուրիոյ եւ Քորէայի խնդիրը: Հետեւապէս Ճապոն առանց կամաւոր ինքնասպանութեան չէր կրնար հանդուրժել անոնց կորստեան, զի այն ատեն պիտի դատապարտուէր բանտարկուած մնալու Ովկէանոսի ջուրերով սահմանափակուած իր կղզիներուն մէջ, որոնք արդէն իսկ սկսած են շատ նեղ գալ իր 48 միլիոն բնակչութեանը. անիկա յորդելու, զեղանելու, դուրս թափելու անխուսափելի պէտք ունի, զոր ոչ ուրեք կարող է ընել, բայց թէ իր կղզիներուն հանդիպակաց երկիրներուն մէջ, այն է Մանչուրիա եւ Քորէա. ուստի պէտք է որ անոնք իր ոսոխին ձեռքը չանցնին, զի այդ պարագային իրեն համար յաւիտեան կորսուած կը համարուին:

Բոլոր այս պատճառներով ահա դիւրին էր գուշակել ներկայ պատերազմը: Բայց քանի որ հայ թերթեր կան, որոնց մէջ գրողներ կ'ըսեն թէ Քորէա 5,713,244 բնակիչ ունի, հարկաւ այնպիսի թերթերը այդքան պարզ բան մըն ալ չպիտի կրնան գուշակել: Որովհետեւ որչափ անժխտելի կերպով ստոյգ է թէ Քորէա այսօր 10 միլիոնէն աւելի բնակիչ ունի եւ 11ի կը մօտենայ, այնչափ հեշտ էր կանխատեսել թէ Ճապոն չպիտի ձգէր Ռուսիոյ օձիքը, մինչեւ որ իր պահանջումները ընդունել եւ գործադրել տար անոր եւ կամ պատերազմի դիմէր:

Այսօր այդ վիճակն է որ առաջ եկած է: Եւ արդէն մինչ այս տողերը կը գրուին կամ կը տպուին, թնդանօթները սկսած են գոռալ, ռումբերը պայթիլ, ծովային եւ ցամաքային ճակատամարտներ տեղի ունեցած են: Բայց այդ ձայները չլսուած իսկ աշխարհի բոլոր սակարանները արձագանգ տուին ահաւոր դղրդումներու, իբր կանխազեկոյց հնչիւն այն սոսկալի բաղխումներուն որ պիտի պատահին այս պատերազմին մէջ, եւ այն աղետալի հետեւանքներուն՝ որ պիտի ծագին անոնցմէ, մէկ կամ միւս տէրութեանը, գուցէ եւ երկուքին ալ համար, եւ կամ գուցէ նաեւ ուրիշներու համար, եթէ պարտաւորուին գործին խառնուիլ իբր դաշնակից կամ չէզոք:

Բնական է թէ այս ամէնը տեղի չպիտի ունենային, եթէ Ռուսիա ժամանակին պարպած ըլլար Մանչուրիա, ինչպէս խոստացեր էր ընել եւ կամ գոնէ այս վերջին բանակցութեանց մէջ բացորոշ եւ անկեղծ ոգւով խոստանար պարպել զայն, վստահութիւն ներշնչելով թէ պիտի կատարէ իր խոստումը: Իսկ Ճապոնի ծանուցագիրներուն պատասխաններ տալու մասին իր ձգձգումները, յետաձգումները, ժամանակ վաստկելով մէկ կողմէ տեսած պատրաստութիւնները, միւս կողմէ իր խաղաղասիրական բաղձանքներու սին տարփողումները սպառեցին Միքատոյի կառավարութեան համբերութիւնը, որ ստիպուեցաւ զէնքի դիմել եւ նախայարձակ ըլլալ:

Կը մնայ հիմա տեսնել թէ պատերազմը կարելի պիտի ըլլա՞յ սահմանափակել միայն երկու տէրութիւններուն միջեւ, թէ ոչ:

Այս ռուսեւճապոն պատերազմը այնքան կարեւոր տեղ մը կը գրաւէ այժմ բոլոր քաղաքական աշխարհին մէջ, որ մինչեւ իսկ անգլիական Խորհրդարանի բացումը կը նսեմանայ անոր առջեւ. ուստի աւելորդ կը համարինք այսօր խօսիլ ուրիշ ո եւ է խնդրի վրայ եւ կը սպասենք պատերազմական գործողութեանց լուրերուն:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ԿԷՏ ՄԸ

Ժամանակէ մը ի վեր թերթերէ ոմանք կը զբաղին Համարատու եւ Համարառուի խնդրով մը որ արժանի կը թուի ուշադրութեան: Աղէկ է որ լուսաբանուին պարզուին՝ որքան սկզբունքը նոյնքան ալ կիրառումը այդ սկզբունքին:

Բայց որչափ կրցայ հետեւիլ այս խնդիրին, բոլոր թեր ու դէմ գրուածներն ալ հարեւանցի էին եւ մասնագիտական՝ իրաւագիտական հմտութեամբ մը չէին փայլեր անոնց գրողները:

Կ'արժէ որ գիտցուի խնդիրին այլ եւ այլ պարագաները. օրինակի համար:

Իրա՞ւ է որ զանազան վարչութիւններու մէջ, (Դպրոցական հոգաբարձութիւններ, աղքատախնամ եւ բարեգործական մարմիններ, Ուսումնական Խորհուրդներ եւայլն) կան անդամներ որ այդ օրինական սկզբունքին դէմ զեղծումի պարագայով կ'արտօնուին:

Ինչպէս կ'ըլլայ որ մինչեւ ցարդ ոչ ոք չէ անդրադարձած խնդրոյն:

Դարձեալ՝ ինչպէս կ'ըլլայ որ յիշեալ մարմիններուն մէջ գտնուած այդ համարատու եւ միանգամայն համարառու անդամները՝ իրենց ալ բնաւ ոչ ուրեք չեն ունեցած ուշադրելու եւ իրենք իրենց սա խորհրդածութիւնն ընելու. «Ո՛չ, Թաղականի կամ ուրիշ հանր. պաշտօն մը ստանձնած եմ, խղճի մտօք կ'ուզեմ կատարել զայն, պարտականութիւններուս մէջ չպիտի թերանամ, չպիտի զեղծանիմ... բայց պաշտօնիս կիրառութեան մէջ կուգան պարագաներ ուր ես ինծի դէմ դատաւոր կ'ըլլամ, ինքզինքիս քննիչ կ'ըլլամ, իմ ըրածներս ցօղցոլ ընելու ձեւ մը կ'առնեմ: Իրաւ է որ կը ջանամ անկողմնակալ վարուիլ, բայց մարդկային միտքն ու սիրտը այնչափ արդա՞ր է, այնչափ անաչա՞ռ է որ կարենայ իր պակասութիւնները տեսնել անաչառ ու անկախ դատողութիւնով... Չէ՛, այս վիճակը գոնէ ըստ իրաւունքին, օրինաւոր չէ, ո՛չ ալ քննադատութենէ զերծ: Աւելի օրինաւոր է որ հրաժարիմ:» (Ինչպէս ըրաւ Գուզկունճուքի Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետը որ նոյն Խորհրդէն անդամ ընտրուած էր):

Հիմա այս նկատողութիւններէն ետք իբրեւ հետաքրքրական պարագայ, օրէնսգէտ եւ իրաւագէտ անձերու կ'ուղղեմ սա հարցումները: Խնդիրը լուսաբանուած տեսնել կը փափաքիմ, այդ օրինական կէտը սորվելու, հասկնալու համար:

Կրնայ ըլլալ որ այդ սկզբունքը ո՛չ մեր ըսած մեկնութիւնն ունի, ոչ ալ գործնականին մէջ, այդ քննադատուած զեղծումները գոյութիւն ունեցած ըլլան, այն ատեն խնդիր չի մնար:

Ա. Հարցում.— Իրաւաբանական տեսակէտով ի՞նչ է հիմն ու մեկնութիւնը սա ծանօթ սկզբունքին թէ «Համարատու մարմիններուն մէջ միեւնոյն անձը թէ համարատու եւ թէ համարառու չի կրնար ըլլալ:»

Բ. Հարցում.— Ի՞նչ եղած է ասկէ առաջ նոյն սկզբունքին ձեւն ու կիրառութիւնը Պատրիարքարանի օրէնքին տեսակէտով:

Գ. Հարցում.— Եթէ իրօք գոյութիւն ունի մեր Թաղական եւ կրթական մարմիններուն մէջ այդ կարգի թերացում մը, ի՞նչպէս պէտք է անոր առջեւը առնել:

Ի՞նչ է իրենց կարծիքը այս երեք հարցումներուն մասին. կը խնդրեմ որ հրապարակով յայտնեն իրաւագէտ եւ օրէնսգէտ անձեր, ծանօթ կամ բարեկամ ըլլան թէ անծանօթ՝ հոգ չէ, քանի որ խնդիրը բնաւ անձնական որ եւ է հանգամանք չունի:

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ

ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

(ՄԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ)

1885ի տերեւաթափին վերջին օրերուն էր. բնութիւնը դէս ու դէն ցրուած էր ծառերու դալուկ ու աժգոյն թերթերը, դաշտեր ու պարտէզներ ամայացած էին՝ զուրկ իրենց զարդերէն եւ սեւթեւեթներէն, անձրեւները սկսած էին ողողել երկիրը ու հովերն ալ մռնչել: Սաստկաշունչ ձմեռուան մը կենդանի նշանները կը յայտնուէին: Օրերը ցուրտ եւ տխուր կ'անցնէին: Արդէն ձիւնը իր ճերմակ սաւանը սփռած էր լերանց կատարներուն վրայ: Անդին չքաւորութիւնը եւ հիւանդութիւնը կը չարչարէին մարդկութիւնը, երբ ցուրտը կը սաստկանար օրէ օր: Առտու մը սաստիկ հիւանդութեան նշանները կ'երեւային վրաս: Հազիւ հինգ գարուններ բոլորած էի՝ ընտանեկան երջանիկ երդիքին մէջ, երջանիկ եւ սիրուն տարիներ: Կեանքի անուշ տարիները, քաղցրիկ ժամերը, երջանիկ վայրկեաններն են՝ կամ խինդերու, ժպիտներու, յոյսերու, խաղերու բերկրալից տարիքն է մանկութիւնը՝ որ ամէն հասակի համար պաշտելի է եւ տարփելի: Բայց ես անհանգիստ էի այլեւս. խաղը, ընկերներս, բերկրանքս, ամէն բան մոռցուց հիւանդութիւնը:

* *

Հետեւեալ օրը բժիշկը կանչուեցաւ. զիս լաւ մը քննելէն յետոյ այնպիսի ակնարկով մը նայեցաւ շուրջս գտնուողներուն վրայ որ հաճելի չէր. մանրէներու զօրաւոր խումբը զիս ընկճած էր, մարմինս ամբողջ ջլատելով եւ ոյժս սպառելով: Անկարող էի բժիշկին հարցմանց պատասխանելու. դեղագիրը գրեց եւ յանձնարարեց մեծ զգուշութեամբ հսկել վրաս: Բժիշկը ժպտուն դէմքով ըսաւ թէ մէկ քանի օրէն պիտի առողջանամ, եւ մեկնեցաւ. այդչափը գիտեմ միայն: Երկար շաբաթներ եւ օրեր տառապեցայ այս հիւանդութենէն. կմախք մը դարձայ: Ժպիտը, աչքերուս փայլը մարեցաւ, զբօսանք, խինդ, խաղի առարկաներ, ամէն բան խոյս տուած էին, անոնց յաջորդած էին հեծկլտանք, զառանցանք, տաղտուկ եւ ցաւ: Ուշադրութիւնս չորս պատերու միայն դարձուցած էի. լեղի դեղերը միշտ կը փոխուէին, մայրիկս պահապան հրեշտակի պէս կը հսկէր անկիս վրայ եւ բժիշկը կ'այցելէր միշտ ու ինծի ծանօթ դէմքեր անպակաս էին քովէս: Ձմեռուան երկար ու ցուրտ գիշերները կ'անցնէին կը թուէին, աւելի սաստկացնելով հիւանդութիւնս: Գիշերները երբ մեր սենեակը կը լուսաւորուէր վտիտ մոմէ մը, բոցկլտող ցոլքեր ցանելով սենեակին մէջ, մայրիկս արթուն կը տեսնէի, միշտ աչքը արցունքոտ, երբ դեղ կուտար դողդոջ ձեռքերով եւ բերանս կը տանէր խմելու, կ'ըսէր. «Խմէ որ զօրանաս, ոյժ կորով ըստանաս.»

* *

Կէս գիշեր էր, վճիտ եւ լուսազարդ, լուսինը կը շողար, ցանելով իր կաթէ լոյսերը: Օդն ալ ջինջ էր եւ պայծառ. այս պահուս երկար զառանցանքէ մը յետոյ աչքերս բացի՝ դիտելու համար մայրիկս. աչքերս վարժուած էին զայն դիտելու, զի ձմեռուան երկար գիշերները, լուռ սենեակին մէջ մայրիկիս հետ անցուցած էի: Մայրիկս ալ ինծի չափ կը նեղուէր եւ ինձմէ աւելի կը ցաւէր ու կը մաշէր. իր մայրական անհուն գորովով՝ ինծի համար դեղ մը պատրաստած էր: Բայց այդ գիշերը սովորականէն աւելի ան լացած էր, արցունքները տակաւին թարմ կը թափէին իր աչքերէն՝ որոնց մէկ քանի կաթիլները խառնուեցան իմիններուս եւ տակաւին կը շարունակէր իր արտասուքի կաթիլները ու շիթերը. յետոյ իր սրտին խորէն ախ մը քաշեց եւ դեղը տըւաւ որ խմեմ, «Սիրելի մայրիկ, ինչո՞ւ կուլաս ըսի». հեծկլտանքով մը պատասխանեց. «սա դեղը խմէ» եւ խմեցի, իր քաղցր դէմքին վրայ աննկարագրելի թախիծ մը կար, ու սովորականէն աւելի աժգոյն էր: Ապա մայրական անսահման սիրով աշխուժուած համբոյր մը քաղեց այտերէս եւ սկսաւ նորէն հեծկլտալ, լսելով եկեղեցիի զանգակին թինդը. բժիշկը այդ գիշերուան համար յուսահատած էր թէ պիտի ապրէի եթէ արշալոյսին աչքերը բանայի:

Ես ալ խորունկ քունէ արթնցածի պէս լսելով եկեղեցիի զանգակին տխուր ձայնը, հարցուցի մօրս թէ ինչու եկեղեցիի զանգակները այդքան կանուխ կը հնչէին. միշտ աչքը արցունքոտ, պատասխանեց թէ Ծնունդ է այսօր, չկրցաւ երկար խօսիլ, երեսը առաւ ձեռքերուն մէջ, ինձմէ գաղտնի արտասուելու համար: Ես ալ սկսայ լալ եւ դարձայ մայրիկիս, բարձիս քովը նոր կօշիկ մը եւ ուրիշ խաղալիկներ կային. հայրիկս որ առեւտրական գործերու համար Պէրութ կը գտնուէր, Ծնունդին նուէր ղրկած էր ինծի. երկար դիտելէ յետոյ աչքերս մայրիկիս սեւեռեցի եւ զիրար դիտել սկսանք:

* *

Անձրեւները եւ օդին խոնաւութիւնը խաղաղած էին պահ մը, փառաշող արփին վեհօրէն կը շողար երկնի կապուտակին վրայ, գոգցես ինքն ալ իր շողերով եւ կենսատու ճառագայթներով խնդակցելու երկրի հետ մանկացելոյն ծնունդին առթիւ: Նոյն պահուն սենեակին պատուհաններէն լուսոյ հեղեղներ կ'ողողէին ներս. բժիշկն ալ ներս մտաւ, այսօր սովորականէն կանուխ փութացած էր, իր դէմքը աւելի ժպտուն էր. ինծի նայելէ յետոյ ըսաւ. «Քեզի անոյշ դեղ պիտի տամ»: Յարգելի բժիշկին եւ մայրիկիս անխոնջ ջանքերը եւ խնամքները ազատած էին. Քրիստոս Ծնունդին հետ ես ալ կը վերծնէի, վերստին կեանք ու կենդանութիւն կ'առնէի: Բեթղեհէմի մանուկին մօրը չափ մայրիկս ալ ուրախ էր եւ ժպտուն, փառք ի բարձունս երգող հրեշտակներու չափ եղբայրներս ալ ժպտուն էին եւ աղու շեշտերով կ'երգէին Ծնունդը: Այլեւս ապաքինած էի Ծնունդէն ի վեր: Ծնունդը ոգեւորիչ շեշտ մը ունի հոգւոյս մէջ, անմեղական մանկութենէս ի վեր կը սիրեմ ու կը յարգեմ Ծնունդը, ամէն հաւատացեալներէն աւելի, մեծ յոյս ունիմ Ծնունդի վրայ, սրտիս մէջ ուռճացած է Ծնունդի վեհութեան գաղափարը, ծանր սրտախօսիկ շեշտեր ունի՝ որով կը յուզէ զիս:

Ատանա Տ. Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Կաղանդը.— Նոր տարին ու Ծնունդը՝ ազգ. հաստատութեանց մէջ.— Վարժապետի մը մահը.— Սաստիկ ցուրտ.— Առեւտրական գործառնութիւններ:

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ, 14 Յուն.

Ամէն կողմ գոռում գոչում, Կաղանդ է, շուկաները խառնիճաղանճ բազմութեամբ լեցուած են. ամէն դասակարգի մարդիկ եւ մանաւանդ արհեստաւորներ: Տղաք խնդումերես կը պտտին եւ իրենց լորձունքը կուլ կուտան ի տես քաղցրեղէն մրգերուն եւ շաքարեղէններուն, ու անհամբեր կը սպասեն երեկոյեան՝ երբ իրենց ախորժակին գոհացում պիտի տան:

Այս տարօրինակ բազմութիւնը տօնավաճառի մը տպաւորութիւնը կը ներգործէ մեր վրայ: Ոչ մէկ տեղ այսքա՛ն շըքեղութեամբ կը սարքուի Կաղանդի հանդէսը. դիտելի է մանաւանդ սա կէտը թէ տեղացիներէն դասակարգ մը սոյն օրը միայն կ'օգտուին խանութներէն, քանի որ տարին ամբողջ շուկայի երես չեն տեսներ, եւ այս դասակարգը գլխաւորաբար հեռաւոր անկիւններ բնակող ջուլհակներէ բաղկացած է, որոնցմէ մէկուն հարցնես. «Քաղաքին առջեւէն անցնող (Տիգրիս) գետը տեսա՞ծ ես.— կ'ըսեն թէ քաղաքին առջեւէն մեծ ջուր մը կ'անցնի, սակայն տակաւին տեսած չեմ» կը պատասխանէ, եւ աս շատ անգամ ալեւոր ծերուկներու պատասխանը կ'ըլլայ:

Դիտելու արժանի տեսարան մը կը պատկերանայ սոյն օրը մեր աչքին առջեւ: Հոն կը գտնենք տոհմային նախնի սովորութիւնները՝ որոնք տակաւին անաղարտ կը շարունակուին մինչեւ այսօր:

* *

Եւ այս այլափոխուած օրերուն մէջ կարելի՞ է մոռնալ աղքատները, որբանոցն ու վարժարանները. ո՛չ երբեք, զի՛ առհասարակ ամէն ոք սոյն նուիրական օրերուն մէջ քսակը կը բանայ, իր նուէրները առատօրէն բաշխելու համար կարօտեալներուն:

Ազգ. Որբանոցի Հոգաբարձութեան կողմէն Նոր Տարւոյ եւ Ս. Ծննդեան առթիւ հրաւիրագիրներ ուղղուեցան բարեսէր ազգայիններու: Անոնց մէջ պատկերացուելէ ետք որբերուն ներկայ վիճակը եւ Պատրիարքարանի նպաստին 15 ամիսէ ի վեր դադարումը, դիմում կ'ըլլար բարեսէր սրտերու, որպէս զի չզլանան իրենց օժանդակութիւնը սոյն բազմակարօտ հաստատութեան: Նմանապէս ազգ. վարժարանաց Հոգաբարձութիւնը Ս. Ծննդեան Բ. օրը նոյնպիսի հրաւէր մը ուղղեց եկեղեցիին գաւիթը, եւ ուրախ ենք ըսելու թէ տեղացիները, մեծ մասամբ չխնայեցին իրենց սիրայօժար նուէրները երկու պարագային ալ:

Կաղանդի գիշերը ազգ. Որբանոցին մէջ մրգեղինաց սեղան մը պատրաստուեցաւ, ուղերձներ կարդացուեցան որբերուն կողմէն, ի ներկայութեան Ս. Առաջնորդին, Տնօրէնին, Հոգաբարձութեան եւ բարեսէր ազգայիններու: Հայր Սուրբը օրհնեց այդ գթութեան յարկին մէջ պատսպարուող որբերը եւ նուիրատուները:

Այս առթիւ յիշենք թէ ազգ. վարժարանաց ուսուցիչներէն Այնթապցի Պ. Գուրգէն Պօյաճեանը յօժարակամ ստանձնած է որբանոցին վերակացութիւնը:

* *

Դեկտ. 13, շաբաթ օրը, դժբաղդութիւնը ունեցանք կորսնցնելու մեր վաղեմի ուսուցիչներէն Մկրտիչ վարժապետ Պազըրկեանը, որ կաթուածի մը զոհ գնաց: Յուղարկաւորութիւնը շքեղօրէն կատարուեցաւ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ կատարուելէ յետոյ դագաղը առաջնորդուեցաւ Լատինաց եկեղեցին. դագաղին կը հետեւէր խուռն բազմութիւն մը՝ ամէն դասակարգի մարդոցմէ բաղկացած: Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Լատինաց եկեղեցին, ուր հայերէն լեզուով դամբանականներ արտասանուեցան հանգուցեալին կեանքը դրուատող:

Հանգուցեալը հազիւ 60 տարեկան անմխիթար կը թողու կին մը եւ երեք զաւակներ: որոնցմէ ամենամեծը պատանեակ մըն է: Ծնունդով Հայ-Կաթոլիկ՝ մանկութենէն բուռն սէր մը տածած է ուսման հանդէպ, եւ տեղական միջոցներով թուրքերէնը ուսանելով՝ ուսուցչութիւնը իրեն կեանքի ասպարէզ կ'ընտրէ, զոր կը վարէ մինչեւ վերջ Լատինաց դպրոցը: Իր հեզահամբոյր բնաւորութեամբ սիրելի եղած էր լատին կղերին եւ հանրութեան: Վերջին յարգանք մը ընծայելու համար՝ Լատինաց եկեղեցւոյ բակը թաղուելու կ'արժանանայ:

* *

Ցուրտը օրըստօրէ կը սաստկանայ, զարմանք ազդելով տեղացիներուն, որոնք քանի տարիէ ի վեր այսօրինակ ցուրտ մը ողջունելու առիթը չէին ունեցած. ջերմաչափը զերօյէն 15 աստիճան վար իջեր է. ամէն կողմ ձիւնակոյտեր դիզուած են, ամէն տեղ սառոյցը ծածկած է գետնի՝ մակերեսը անանցանելի ընելու աստիճան: Արեգակը մերթ ընդ մերթ, իր տըկար ճաճանչներովը չի կրնար ջերմութեան կենսատու տարրը ներմուծել մեր մարմնին մէջ, ու իր դերը փոխանորդաբար կը կատարեն վառարանը, կրակարանն ու մանաւանդ թօնիրը, որ սաստիկ ցուրտէն պաշտպանուելու ամենայարմար միջոցն է տեղացիներուս համար: Չպիտի կրնայի այն տեղերը գրել առնել, եթէ երբեք

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (6)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Ա.

ՔԷՐՎԷԼԼԱՅԻ ԽՐՃԻԹԸ

Ո՛ւր կ'երթային անոնք, Թիտանի արժանի մարդիկ, իրենց մեծայարգ պետին հետ: Կ'երթային հոն՝ ուր պարտէին կամ կրնային երթալ: Ովկէանոսին վրայ կը թափառէին, Միջերկրականէն անցնելով, Բարպարիայէն մինչեւ Պրազիլիա, Անթիլեաններէն մինչեւ Սեւ Ծով կը յառաջանային: Անտարակոյս այս ճամբորդութեանց միջոցին էր որ Կիւյոն կը դիզէր այն ահագին հարստութիւնը՝ որուն աղբիւրը ոչ ոք գիտէր, ինքնին զարշելի առասար մը՝ ծովահէնութիւն ընելով ու թալլելով ծովեզերքները: Ուրիշներ, աւելի բարեացակամ, կ'ըսէին թէ սեւամորթներու գերավաճառութիւն կ'ընէր թերեւս, Հավանայի երկրագործներու հաշւոյն, ուր գերութիւնը թոյլատրուած է դեռ: Ուրիշներ ալ կ'ենթադրէին թէ կիներու միջնորդութեամբ կը զբաղէր:

Ու այն մարդիկ, որոնք այս կարգի ենթադրութիւններ կ'ընէին, աչքի չարամիտ քթթումներով կը հաստատէին իրենց ըսածները:

— Ապացո՞յց: Ա՛հ, ապացոյց կ'ուզէի՞ն: Դիւրին էր տալ: Միթէ իւրաքանչիւր արշաւանքէ յետոյ Նաւազները քըսակներնին լեցուն չէի՞ն վերադառնար: Միթէ անոնց մէջ չկայի՞ն անանկներ, որոնք իրենց ընտանիքը հարստացուցած էին, հողի կտորներ գնելով ու տուներ շինելով: Այս պարագան ամէն մարդ գիտէր Սէն-Քէյի, Բօրթրիէօյի, Էթալլի ու նոյն իսկ Պինիքի մէջ:

Երբ թերահաւատներուն սա պատասխանը կը տրուէր. «Բայց հարցաքննեցէք նոյն ինքն նաւազները եւ պիտի տեսնէք թէ ի՛նչ պիտի ըսեն անոնք», այն ատեն չարախօսները կը ռնքային ու ամբարտաւան ձեւեր կ'առնէին, յարելով թէ ապագային ո եւ է գաղտնիք չպիտի յայտնէին ամէն անոնց որոնք կը կասկածէին ըսուածներուն վրայ:

Իբր թէ ամէնուն համար ակներեւ բան մը չըլլար թէ այդ ծովահէնները բերաննին չպիտի բանային բնաւ, իրենց գաղտնիքներով կապուած ըլլալով իրարու հետ: Որովհետեւ իբր ճշմարիտ ծովահէն համարուելու պարագային, ամէնքն ալ պիտի կախուէին Անգլիոյ մէջ կամ պիտի գլխատուէին Ֆրանսայի մէջ:

Ողջամիտ ու զօրաւոր առարկութիւն մը կ'ընէին.

— Բայց այդ նաւազները, զորս աւազակ կը կոչէք, ամէնքն ալ պատուական մարդիկ են հիմա: Իրենց ճամբորդութիւններէն դարձին բարեփոխուած ու լաւագոյն մարդիկ կը գտնենք զանոնք, ինչ որ կ'ապացուցանէ թէ բարոյական միջոցներ կը գտնան այդ ճամբորդութիւնները:

Բայց զրպարտիչները կը ցնցէին գըլուխնին, փոքր ծիծաղներ արձակելով ու կ'ըսէին.

— Պա՛հ, երբ սատանան ծերանայ, պարկեշտ կը դառնայ:

Այսպիսի խօսքեր անխուսափելի են ու միշտ կը շրջին անծանօթներու վրայ, մինչեւ որ գայ ատեն մը, ուր յեղակարծ պարագայ մը լուսաբանէ ամէն ինչ եւ սաստէ դարբնողները չփոթութեան մատնէ:

Մինչեւ այն ատեն զրպարտիչները միշտ պիտի գտնեն իրենց հաւատացող ականջներ, եւ նոյն իսկ լուսաբանուելէն յետոյ պիտի գտնուին անանկ մարդիկ, որովհետեւ չարամտութիւնը մարդկային բնութեան մէջ կը գտնուի, — ի բաց առեալ յեղակարծ յայտնութենէ մը, երբ զրպարտիչները պիտի փութան անյայտ ըլլալ եւ իրենց խօսքերը ետ առնել:

Որո՞նք են այդ զրոյցները տարաձայնող եւ փոքր անուանարկութիւնները դարբնող մարդիկը:

Անտարակոյս ամէն անոնք որ խօսելու եւ իրենց մերձաւորը դատելու իրաւունք չունէին. ինչպէս անխիղճ խանութպանները, գաղտուկ վաշխառուները, ապրանքներու միջնորդները՝ զորս հանրային խիղճը իրաւամբ կը դատապարտէր, գարշելիօրէն շահագործելնուն համար անհրաժեշտ գաղթաբերքերը, վատառողջ կամ հինցած նաւերու մէջ գտնուող խեղճ ձկնորսներու առողջութիւնը եւ կեանքը:

Ի՞նչ որ ալ ըլլային այդ զրոյցները ու անոնց պատճառները, զանոնք տարաձայնող մարդիկ ու մանաւանդ Կիւյոն ո՛չ բարիք եւ ոչ ալ չարիք կը տեսնէին անոնցմէ:

Պինիքի իր գեղեցիկ բնակարանին մէջ մենաւոր կեանք մը կը վարէր Կիւյոն, թէեւ ամէնուն հետաքրքրութեան առարկայ:

Մարմնական ամէն մարզանքներու մէջ յաջող, ուժեղ, ամէն տեսակ յոգնեցուցիչ մարզութիւններու կը հետեւէր այնպիսի եռանդով մը որ իր վայրի բնաւորութիւնը կը մատնէր: Բայց տարիքը կրնար զօրաւոր թուիլ ամէն անոնց, որոնք նկատի պիտի առնէին իր երեսուներկու տարեկան ըլլալը:

Քիչ մը առաջ, Բօրթրիէօ հասած էր ձիով, ուր այցելութիւն պիտի տար իր նաւազներէ մէկուն ընտանիքին, սակայն հիմա ետ կը դառնար, յանկարծ տենչանք մը, աւելի պէտք մը մղուած, նորէն տեսնելու համար այն քաղցր ու աղւոր դէմքը որ պահ մը առաջ ընշմարած էր, Քէրվէլլայի դղեակին առջեւէն անցած ատեն:

Իվօն դը Քէրնուարն կատարած էր իր գթասիրական գործը: Աղքատիկ խրճիթէն մեկնեցաւ, ուր բարոյական ու նիւթական մխիթարութիւններ ձգեց եւ տիկին Ռէնկօյէ հրաժեշտ առնելէ յետոյ Էթալլի ճամբան բռնեց:

(Շարունակելի)

ցուրտէն ընդարմացած մարմինս ու մատներս յաճախակի Թոնիրին մէջ տաքցնելու բարեբաղդութիւնը չունենայի։

Տիարպէքիրի առջեւէն անցնող Տիգրիս գետը երկու անգամ սառեր է ամբողջովին՝ նշանակելի թուականներ ստեղծելով։ Ասիկա բաւ չհամարելով՝ կ'երեւի թէ երկրորդ անգամ սառելու մտադիր է այս տարի, ինչ որ հաւանական կը թուի մեզի՝ եթէ երբեք հարաւային հով մը գետին ալիքները կասեցնէ իրենց ընթացքէն. արդէն երկու եզերքները սառելու սկսած են, եւ հիւսիսային կողմէն սառոյցի ահագին զանգուածներ կը յաջորդեն իրարու։ Գիւղացիներու երթեւեկը դադրած է թէեւ, սակայն ջորեպանները աներկիւղ կը շարունակեն իրենց անվեհեր երթուդարձը՝ արհամարհանքի շեշտով մը վերաբերուելով ցուրտին ու փուքին հետ։

Առեւտրական հրապարակին վրայ բոլորովին դադրեցան գործառնութիւնները եւ այս պատճառաւ շատեր կը դժկամակին խանութ բանալու ու կը նախընտրեն Թոնիրին շուրջ համեստ ցերեկոյթներ սարքել, մեր նախնեաց անմեղ սովորութեան համեմատ։ Ս. Ծննդեան այցելութիւնները շատ ցանցառ տեղի ունեցան։ Խօսակցութեանց նիւթը ընդհանրապէս ներկայ ցուրտին սաստկութեան եւ հնուց տեղի ունեցած ձմեռներուն վրայ կը դառնար, որոնցմէ բաւականաչափ տեղեկութիւններ քաղեցի։ Օր ըստ օրէ կ'աւելնայ սառած անձերու թիւը թէ՛ քաղաքիս մէջ եւ թէ գիւղերը. խումբ մը որսորդներ թէեւ կը պատրաստուին լեռները երթալ, մուշտակաւոր կենդանիներ որսալու, սակայն չեն համարձակիր պատմուած իրողութիւնները լսելով։ Բայց ասով հանդերձ, առիթը՝ որ տասը տարին անգամ մը կը ներկայանայ՝ պէտք չէ ձեռքէ փախցնել, որ ունեւոր դասակարգի հարստութեան աղբիւր է,

Այս ցուրտերուն պատճառաւ երկու ամիսէ ի վեր Թղթատարի անկանոն ժամանումներ տեղի կ'ունենան. այս անգամ Պոլսոյ Թղթատարը տասը օրուան յապաղում մը ունեցաւ, որուն ամենագլխաւոր պատճառն է Մալաթիայի մօտ Եփրատ գետին երկու եզերքներուն սառիլը։

Մ. ՊԱՍԹԱՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՄԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճաբոն. — Երկու կողմի մարտանաւերը. — Ռուսիոյ ելմտական կացութիւնը. — Զանազան տեղեկութիւններ։

Թէեւ քանի անգամներ գրուեցաւ, սակայն շահեկանութենէ զուրկ չէ տեղեկութիւններ հաղորդել Ռուսիոյ ու Ճաբոնի զօրութեանց վրայ, քանի որ դիւանագիտական բանակցութեանց յաջորդեցին Թնդանօթը ու Թորփիլները։ Ճաբոնի նաւաբաժինը կը բաղկանայ վեց զրահաւորներէ որոնց չորսը 10,000-ական թոնօ տարողութիւն ունի եւ երկուքն ալ 12,300. նաեւ վեց յածաւորակներէ՝ 9500—9900 թոնօ տարողութեամբ եւ ժամը 20—21 հանգոյց արագութեամբ։ Ռուսիա ունի տասնըմէկ մարտանաւ, որոնց եօթը՝ զրահաւոր 11,000—12,000 թոնօ տարողութեամբ. իւրաքանչիւրը տասնըվեցական թնդանօթով սպառազինուած եւ 17—19 հանգոյց արագութիւնով. նաեւ չորս յածաւորակ, զանազան ձեւերով, բայց լաւ զինուած եւ 18էն մինչեւ 22 հանգոյց արագութեամբ։ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ Ռուսիա այդքան մարտանաւ ունի հիմա։ Թշնամութիւնները երբ կատարելապէս սկսին, ատոնց վրայ պիտի աւելնան զրահաւոր մը ու յածաւորակ մը որոնք հիմա ճամբան կը գտնուին դէպ ի Բօրթ-Արթուր. սակայն ատոր հակառակ ճաբոնական նաւաբաժինն ալ պիտի աւելնայ երկու զրահապատ-յածաւորակներով որոնք Ճէնովայի Անսալտօ նաւագործարանէն գնուեցան, ուր շինուած էին Արժանթինի հանրապետութեան հաշւոյն։ Այս պարագաներուն մէջ, ինչպէս կ'երեւայ, թէ՛ հիմակուան եւ թէ մօտաւոր ապագայի մը համար, Ռուսիա եւ Ճաբոն համահաւասար նաւաբաժիններ ունին։ Ինչպէս առնուած վերջին լուրերէն կ'երեւայ, այդ երկու նաւաբաժինները առաջին ընդհարման ոյժերը պիտի կազմեն։ Ճաբոն, իբրեւ երկրորդ կարգի նաւատորմ, ունի տասնըչորս զրահապատ-յածաւորակ՝ 2700-4300 թոնօ տարողութեամբ եւ 16-22 հանգոյց արագութիւնով։ Ռուսերուն ունեցածը նոյնքան շատ է. երկու զրահապատ-թնդանօթակիրներ՝ 1500 թոնօ տարողութեամբ եւ 15 հանգոյց արագութիւնով։ Եօթը զրահապատ յածաւորակներ 3000—7000 թոնօ տարողութեամբ եւ ժամը 20-25 հանգոյց արագութեամբ։ Երկու թորփիլանաւ-յածաւորակ որոնք թէեւ խիստ արագընթաց են սակայն շատ զինուած չեն։ Այդ քիչ մը այլասեռ նաւերուն համախմբումը տասնըմէկ նաւեր միայն տրամադրելի կրնայ ընել պատերազմի համար, վասն զի ուրիշ չորս յածաւորակներ ալ կան 1000—1300 թոնօ տարողութեամբ եւ նուազ արագընթաց, զորս կարելի չէ հաշուի առնել։ Ռուսիոյ վերոգրեալ եօթը զրահապատ-յածաւորակները ճաբոնականներէն գերազանց են, սակայն թիւով անոնց կէսին կը համապատասխանեն, ինչ որ զգալի տարբերութիւն մըն է, որով ռուսական երկու զրահապատ-թնդանօթակիրներու եւ երկու թորփիլանաւ-յածաւորակներու յաւելումը մեծ բան մը ընել չըլլար։ Ճաբոն Թորփիլանաւի մասին գերազանց է Ռուսիայէն։ Ամէն ատեն Ռուսները քսանըհինգ Թորփիլանաւերու խումբ մը ունին. քանի մը ամիսէ ի վեր այդ կարգի բազմաթիւ նաւեր ղրկած են Մայրագոյն Արեւելք, որով յիսունի չափ Թորփիլանաւեր ունի հիմա՝ տասնըհինգ Թորփիլհալածներով, ինչ որ գրեթէ հաւասար է Ճաբոնի ունեցածներուն։ Սակայն Ճաբոնի նաւատորմը առաւելութիւն մը ունի՝ այն է թէ անոր բոլոր մարտանաւերը իր կղզիներուն մօտերը պիտի նաւարկեն, նաւարաններուն մօտ, մինչդեռ ռուսական նաւատորմը իր գործողութեանց իբրեւ կայան պիտի ունենայ միայն Բօրթ-Արթուրը ու Վլատիվոսթոքը, որոնց զարգացումը տակաւին չէ հասած ճաբոնական նաւահանգիստներու զարգացումին։ Անշուշտ անդրսիպերիական երկաթուղին ուղղակի յարաբերութեան մէջ կը դնէ Ռուսիան եւ Ամուրի ու Լիաօ-Թունկի երկիրները, սակայն անդրսիպերիական երկաթուղին շատ երկար ճամբայէ մը կ'անցնի եւ ռուսական նաւատորմը ճաբոնականէն նուազ դիւրութիւն պիտի ունենայ ածուխ ու պաշար գտնելու համար։ Այդ պայմաններուն մէջ Ճաբոնի շահը կը պահանջէ անմիջապէս ճակատամարտի սկսիլ եւ ըստ կարելւոյն աւելի արագ հարուած մը տալ։ Ճաբոնի նաւատորմը եթէ յաղթական հանդիսանայ առաջին յարձակումին մէջ, Ռուսիա բաւական զգալի հարուած մը ստացած պիտի ըլլայ, վասն զի պէտք եղած միջոցները պիտի չունենայ յարձակումները վերսկսելու։ Եթէ Ճաբոն չի կրնայ վերջնական բան մը ընել, նորոգման դիւրութեանց հետեւանքով պիտի կրնայ դարձեալ առաջին անգամ ինք պատրաստ ըլլալ, յարձակմանց վերսկսելու։ Եթէ Ճաբոն յաղթուի, երկրորդ կարգի իր մարտանաւերովը բաւական մեծ զօրութիւն մը պիտի ունենայ, պատերազմը երկարելու եւ մասնակի ընդհարումներէն յաջողութիւն յուսալու։ Դալով Ռուսերուն, անշուշտ անոնք պիտի աշխատին խոյս տալ ընդհանուր ընդհարումէ մը, իրենց թշնամւոյն համբերութիւնը պիտի սպառեն եւ Թորփիլանաւերու միջոցաւ բազմաթիւ յարձակումներ պիտի կատարեն։ Սակայն ընդունելով իսկ թէ Ճաբոնները յաջողութիւն ունենան ծովի վրայ, անկարելի է ենթադրել որ ցամաքի վրայ կարենան բան մը ընել։ Անոնց բանակը եթէ ցամաք ելլէ՝ պիտի չկրնայ դիմադրել ռուսական բանակին, որուն թիւը խիստ շատ է՝ Ճաբոնի հետ բաղդատելով։

— Բարիզի Թերթ մը հետեւեալը կը գրէ Ռուսիոյ ելմտական կացութեան նկատմամբ.— Եթէ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ պատերազմ ծագի, Ռուսներ սեղանաւորական եւ կամ աւելի հանրային վարկի նկատմամբ շահեկան փորձ մը պիտի կատարեն։ Եւրոպական մեծ հրապարակներու վրայ ռանթերու գինը ազատօրէն կը հաստատուի՝ խնդրանքի ու մատուցումի արդիւնքովը՝ Ռուսիոյ մէջ բնաւ այդպէս չէ, վասն զի խնդրանքը ու մատուցումը մինչեւ մէկ աստիճան պաշտօնական հանգամանք մը ունին։ Բ. Պետերսպուրկի սակարանին մէջ, ամէն օր, զեկոյց մը կախուած է՝ ծանուցանող թէ կայս. պանքան ու անոր միացած վարկի հաստատութիւնները՝ ռուսական ռանթը սաչափ գինով կը գնեն եւ սաչափով կը վաճառեն։ Ասոր հետեւանքը այն կ'ըլլայ որ գէթ սովորական ժամանակի մէջ այդ արժեթուղթը չի կրնար որ եւ է գինէ մը աւելի բարձրանալ եւ իյնալ։ Այդ պարագան շատ ապահովիչ է հասարակութեան համար, բայց պէտք է գիտնալ թէ այդ նախնական դրութիւնը ի՛նչ արդիւնք կրնայ ունենալ տագնապալից շրջաններու մէջ։ Կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ շատ լաւ արդիւնք մը չունենայ։ Երբ հրապարակ մը ինք իր վիճակին թողուած է եւ անհաշտութիւնը իր շարժումներուն մէջ կաշկանդուած չէ, սա պարագան կը պատահի.— Երբ աննպաստ պարագայ մը գուշակուի, ինչպէս է պատերազմը, շատ հաշէաններ բաց կը ծախեն՝ այսինքն աւելի կամ նուազ հեռաւոր թուականի մը յանձնելու պայմանով կը ծախեն իրենց ձեռքը չգտնուած արժեթուղթեր, վստահ ըլլալով որ պիտի կրնան աւելի վար գնով զանոնք ծախու առնել, յանձնումին համար որոշուած թուականէն առաջ։ Երբ իրենց գուշակութիւնը իրականանայ, իրենք որ ծախող էին, գնող կ'ըլլան եւ այդ կերպով հասարակութեան ամէնէն դժուարին վայրկեաններուն մէջ գնող մը կը գտնէ իր արժեթուղթերուն համար։ Այդ գնողը գոյութիւն չունի, երբ բաց ծախողն ալ գոյութիւն չունենայ եւ այն ատեն գիներու անկումը սահման չունի երբ անհամբեր հասարակութիւն բացարձակապէս որոշած ըլլայ ծախել։ Արդ, ռուսական դրութեամբ բաց ծախող չի կրնար ըլլալ եւ չկայ ալ։ Այդ կերպով տագնապի մը պահուն ամէն անակնկալ կարելի է. ուրիշ բան է ենթադրել թէ պաշտօնական գնողը գնելու անսահման իշխանութիւն ունենայ։ Ենթադրութիւնը անընդունելի է, մանաւանդ պատերազմի ժամանակ, ուր դրամի պէտքերը կ'աւելնան ահագին համեմատութիւններով։

— Ինչպէս յայտնի է, Ճաբոն իր չորս կղզիներով՝ Ֆիոռ-Սիոռ, Սիքոք, Նիբբոն եւ Եէզօ, 162,665 անգլիական մղոն տարածութիւն ունի եւ 44,260,606 բնակիչ։ Ռուսիա, Սիպերիոյ հետ, երկրագունդին տարածութեան մէկ վեցերորդ մասին հաւասար տարածութիւն ունի եւ 135 միլիոն բնակիչ։

— Այն երկաթուղին զոր Ճաբոն կը շինէ Քորէայի մէջ, եւ որ Սէուլէն սկսած է մինչեւ Ֆուզան երթալու համար, արդէն մինչեւ Թագու շինուած է։ Թագու 96 քիլոմէթր հեռու է Ֆուզանէն։ Ասկէ զատ նոյն գիծին մէկ ճիւղը երկարած է Սէուլէն մինչեւ Ջէմուլբօ՝ նաւահանգիստը։ Ուրիշ գիծ մըն ալ պիտի շինուի Պրուկծեն ծովածոցին մէջ, Քորէայի արեւելեան եզերքին վրայ՝ Սէուլէն մինչեւ Կէնզան։

— Անդրսիպերիական երկաթուղին Բեդերսպուրկէն մինչեւ Բօրթ-Արթուր ութը հազար քիլոմէթրի չափ է։

— Ռուսիա ունի երեքուկէս միլիոն զինուոր, առանց հաշուելու վերջին պահեստները, նաեւ 3,400 Թնդանօթ։ Ճաբոն ունի 393,000 զինուոր ու 1,100 Թնդանօթ։ Ճաբոն ունի նաւային 2,746 սպայ եւ 21,858 ենթասպայ ու նաւազ։ Ռուսիա ունի 2617 սպայ ու 57,500 ենթասպայ ու նաւազ. նաեւ ծովային Թնդանօթաձիգներու 94 սպայ ու 4000 ենթասպայ եւ նաւային հետեւակներու 10,000 ենթասպայ ու զինուոր։

ՍՊԱՆԻԱ

Վալէնսիայի արքեպիսկոպոսին խնդիրը. — Վատիկան.— Խորհրդարանին մէջ.— Տուրքերու զեղչը։

Կղերական ու պահպանողական կուսակցութեանց պատկանողներէն զատ, միւս լրագիրները կը կարծեն թէ Մոնսէնեէօր Նօծալէտա, Փիլիփպինեաց նախկին արքեպիսկոպոսը, պիտի չստանձնէ Վալէնսիոյ արքեպիսկոպոսութիւնը, այլ գոհ պիտի մնայ կառավարութեան կողմէ ընծայուած պաշտպանութեամբ եւ պիտի հրաժարի նոյն պաշտօնէն, Վատիկանի կողմէ տրուած խորհուրդներուն վրայ։ Վատիկան միշտ փափաքող է դժուարութիւններ չյարուցանել Սպանիոյ մէջ. նաեւ յաւելում առաջ բերել չտալ Եկեղեցիին դէմ։

— Մոնսէնեէօր Նօծալէտայի Վալէնսիոյ արքեպիսկոպոս անուանուելուն առթիւ Երեսփ. Ժողովին մէջ եղած հարցապնդման վիճաբանութիւնը առանց որոշակարգի քուէարկման փակուած ըլլալով, ընդդիմադիր կուսակցութենէն Պ. Սարիանօ նոր հարցապնդում պիտի ընէ տարբեր ձեւով մը։

— Խորհրդարանական յանձնաժողովը հաւանեցաւ ելմտական նախարարին ծրագրին երկրագործական բերքերու փոխադրութեան ու արտածման տուրքերը ջնջելու մասին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Առեւտրական դաշնադրութիւններ.—Բանակցութիւններ.— Ընդհանուր խնդիր։

Պերլինէր Թակեպլաթ Բեդերսպուրկէն հեռագիր մը հրատարակած էր՝ ծանուցանող թէ հեռագրական ռուս գործակալութիւնը ծանուցած է որ ռուս-գերման առեւտրական դաշնադրութեան համար կատարուած բանակցութիւնները փետրուարին պիտի շարունակուին Բեդերսպուրկի մէջ եւ թէ պիտի յառաջացուին Մայրագոյն Արեւելքի կնճռոտութեանց հետեւանքով։ Նովոյէ Վրէմիա ռուս լրագիրը ներշնչեալ զեկոյց մը հրատարակեց, ըսելով որ Մայրագոյն Արեւելքի կացութիւնը բնաւ վերաբերութիւն չունի առեւտրական դաշնադրութեան համար կատարուող բանակցութեանց։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ լաւ չի գիտեր որ բանակցութիւնները փետրուարին պիտի վերսկսին թէ ոչ, բայց սա յայտնի է որ տակաւ միայն գերման կառավարութենէն կախում ունի որ ատոր համար իր մասնաւոր պատճառները ունի, բայց ատոնք առընչութիւն մը չունին Մայրագոյն Արեւելքի խնդրոյն հետ։ Պերլինէր Թակեպլաթ դիտել կուտայ թէ նոյն պատճառները անշուշտ հիմնուած են գերման սակացոյցին նուազագոյն մասին հաղորդական դրութեան վրայ։ Նոյն թերթը կ'ըսէ թէ գերման կառավարութիւնը կը յուսայ դժուարութեանց առաջքը առնել, երբ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ առեւտրական դաշնադրութիւնը կնքէ։

ՈՎԿԻԱՆՈՍԻ ՆՈՐ ՔԱՐՏԷՍ

Աշխարհագրական համաժողով.— Նոր ու կատարեալ քարտէսի մը պատրաստութիւնը։

1899ին Պերլին գումարուած աշխարհագրական համաժողովին մէջ յայտնուած փափագի մը համաձայն, յանձնաժողով մը կազմուած էր, ծովերու խորութիւնները ու ամբողջութիւնը ցոյց տուող որոշադրուած քարտէս մը պատրաստելու պաշտօնով։ Այս յանձնաժողովը, անցեալ ապրիլ ամսուն Վիսպատըն գումարուած, Մոնաքօյի իշխանին նախագահութեամբ, այս մասին Թուլէ բրոֆէսէօրին կողմէ պատրաստուած ծրագրին հաւանութիւն յայտնած էր. նաեւ պաշտօն յանձնած էր նաւային ենթասպայ Բօզէրվոյին՝ անոր գործադրութիւնը ի գլուխ հանել։ Քարտէսին պատրաստութիւնը 1903 յունիսին սկսելով հիմա աւարտած է։ Մոնաքօ իշխանը անցեալ շաբթու փորձերը ներկայացուցած է գիտական Ակադեմիին։ Այս աշխատութիւնը կարեւոր պակաս մը կը լրացնէ ովկէանագրական տեսակէտով. մինչեւ հիմա ո եւ է գոհացուցիչ քարտէս չկար այդ մասին։ Նոր քարտէսը 10 միլիոն անգամ փոքր պատրաստուած է ու 24 թերթերէ կը բաղկանայ։ Մինչեւ 1903 յունիսին կատարուած խորաչափութիւնները մէթրով նշանակուած են։ Այս քարտէսին պատրաստութեան երբ վաւերագիր ծառայած են Մոնաքոյի իշխանին ովկէանագրական աշխատութիւնները եւ ընդծովեայ հեռագրաթելերու ընկերութեանց տուած տեղեկութիւնները։

ՊԱՏՈՒԱՍՏԸ ՃԱԲՈՆԻ ՄԷՋ

Ծաղկախտի դարմանումը. — Պատուաստի գործածութիւնը։

Ճաբոնցիները ընդհանրապէս կը կարծեն թէ մարդ գոնէ մէկ անգամ ծաղկախտի կ'ենթարկուի կեանքին մէջ։ Կարգ մը նահանգներու մէջ, սովորութիւն եղած է որ ծաղկախտէ բռնուածները եւ անոնց հետ յարաբերութիւն ունեցողները կը տարուին լեռներուն մէջ մեկուսացած վայր մը ու հոն կը ձգուին մինչեւ կատարեալ ապաքինումը։ Կ'երեւայ թէ յաջող արդիւնքներ տուած է այդ միջոցը։ Երբ տան մէջ ծաղկախտէ բռնուած մը կը գտնուի, պամպուկի սուտ մը կը դնեն դրան վրայ, հանրութեան իմացնելու համար։ Դալով պատուաստին, կը կարծուի թէ 1014էն սկսեալ անիկա ծանօթ էր Չինացիներուն եւ Ճաբոնցիներուն, մինչ ԺԸ. դարուն միայն ներմուծուած է Եւրոպայի մէջ։ Ճաբոնցիները դեռ քիչ տարիներ առաջ պատուաստը քթին ծայրին վրայ կ'ընէին։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եզական ամուսնութիւն մը.—Սեւամորթներու կրթութեան խնդիրը.—Կառավարչի մը պատգամագիրը։

Վերջերս Ալթօնացի կին մը կ'ամուսնանար նոյն քաղաքէն մէկու մը հետ։ Եկեղեցիին եւ քաղաքապետարանին մէջ կատարուած կրկին արարողութիւններէն յետոյ հարսը դրամ տուաւ փեսին ու վկաներուն, հրաւիրելով զանոնք իր կենաց խմել։ Ինք ալ պատրուակ մը գտաւ կծիկը դնելու։ Ամբողջ ամիս մը մարդը փնտռեց իր նորապսակ կինը եւ երբ զայն գտաւ, անոր բարեկամներուն միջոցաւ վռնտուեցաւ տունէն։ Նախատուած ամուսինը բողոքեց ոստիկանութեան։ Պաշտօնեայ կինը բացատրութիւններ տուաւ դատաւորին։ Աւստրիացի էր ու վտարման դատապարտուած։ Այդ պատժին չենթարկուելու համար ամուսնացած էր։ Մնաց որ, ամուսնալուծման որոշում մը չէր հակառակեր, որովհետեւ ամուսնէն բաժնուելով հանդերձ բրուսիական քաղաքացի ըլլալէ չէր դադրեր, վտարումէ ալ զերծ մնալով։

— Միսիսիպիի կառավարիչ Պ. Վարտէմէն մասնաւոր պատգամագիր մը ուղղեց դատական իշխանութեան, յայտարարելով թէ ինք կը հակառակի սեւամորթներու կրթութեան։ Այս առարկութիւնը կ'ընէ թէ ուսում առած սեւամորթները աւելի զանցառու կը գտնուին բարոյական ու եղեռնական օրէնքներու մէջ. նաեւ թէ սեւամորթներու ցեղը հետզհետէ կ'այլասերի, առանց վերականգնումի յոյսին եւ թէ ոճրագործութեանց թիւը քսան տարիէ ի վեր հարիւրին 30 աւելցած է սեւամորթներու մէջ։ Ուստի կառավարիչը կ'եզրակացնէ թէ կրթութիւնը աւելի վնասակար է սեւամորթ ցեղին եւ թէ հրաժարելու է այն քաղաքականութենէն որ կը ձգտի զարգացնել զայն։ Այս պատգամագիրը բուռն քննադատութեան առարկայ պիտի ըլլայ հիւսիսային նահանգներուն մէջ, կառավարչին անխիղճ տեսութիւններուն իբր միակ պատճառ, որոնք հարաւային նահանգներուն մէջ շատ տարածուած են։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Մութէմաիզի աստիճան տրուեցաւ Պիթլիսի նահանգին կեդրոնական բժիշկ Հաֆիզ Րէսաս էֆ.ի։

— Ծիրաէի գաւառին հաշուակալ անուանուեցաւ Միւնթէֆիքի հաշուակալ Նազիֆ էֆ., որուն յաջորդեց Շոթրէթէլ-Միւնթէֆիքի գաւառակին ելմտական պաշտօնեայ Ֆաիզ էֆ.։

— Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ արեւելեան երկաթուղիներու պաշտօնեաներէն շահագործման քննիչ Պ. Էմմանուէլ Շթայգի եւ շինութեանց քննիչ Պ. Եաճան Խոսֆէրտմուլի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վիէննայի իսրայէլական ընկերութեան նախագահին որդւոյն՝ Պ. Մատթէոս Ռոսսոյի։

— Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ կայս. Պալատան Թիւթիւնճի Պաշը Ալի պէյի աղջկան՝ Նամիէ հանըմի եւ Տիկին Լէոնին Մաթիաս Ռոսսոյի։

— Հիճազի երկաթուղիին ոսկի չըքաղըրամը տրուեցաւ Եգիպտոսի երեւելիներէն Ահմէտ Մէնշավի փաշայի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Ֆլորինա գաւառակին Բանիչէ եւ Էքշիսու գիւղերու քրիստոնեայ ժողովուրդէն անոնք որոնք ասկէ առաջ աւազակներուն միացած եւ յետոյ զղջում յայտնելով վերադարձած էին, իրենց զէնքերը ամբողջովին յանձներ են տեղական կառավարութեան։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ կայս. գործակալ Ալի Ֆէրրուխ պէյ, երէկ, կայս. Պալատ երթալով հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց եւ իրիկուան Սօֆիա ուղեւորեցաւ։

— Ալի Ֆէրրուխ պէյ, երէկ մեկնելէ առաջ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Պ. ՊԻՐԺԷ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին մէջ Ֆրանսական պատուիրակը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպան Պ. Լէյշմանի ի պատիւ առջի գիշերը կայս. Պալատան մէջ տրուած ճաշկերոյթին ներկայ գտնուելու պատիւը ունեցան նաեւ առաջին քարտուղար Պ. Ճէյ, առաջին Թարգման Պ. Կարճիօլօ դեսպանին որդին եւ կայս. Պալատան առաջին քարտուղար Թահսին փաշա, երկրորդ քարտուղար Իզզէթ փաշա, կայս. անձնական սպայակոյտին հրամանատար Շաքիր փաշա, Բարիզի սոմ. դեսպան Մինիր փաշա, արարողապետ Իպրահիմ պէյ ու Խարիճիէի արարողապետ Ղալիպ պէյ։ Սեղանէն ետքը դեսպան Պ. Լէյշման պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։ Կայս. ունկնդրութեան ներկայ գտնուելու պատիւը ունեցան նաեւ արարողապետ Իպրահիմ պէյ եւ դեսպանատան առաջին Թարգման Պ. Կարճիօլօ։ Յետոյ նուագահանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Պ. Լէյշման Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ճէյը որ գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ։

— Պ. Լէյշման, երէկ իրիկուն, Բարիզ ուղեւորեցաւ արձակուրդով։

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐՈՒ վերակազմութեան յանձնաժողովը, երէկ, իր առաջին նիստը գումարեց Բերայի ոստիկանութեան պաշտօնարանին մէջ՝ նախագահութեամբ Բերայի կառավարիչ Համտի պէյի։ Յանձնաժողովը նկատողութեան առաւ ոստիկանութեան նախարարութեան կողմէ ղրկուած տումար մը. նաեւ խորհրդակցութիւններ կատարեց կարգ մը բարենորոգմանց մասին։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը, երկուշաբթի օրը, Պարսից դեսպանատունը երթալով այցելութիւն տուաւ գործակատար Միրզա Մուսթաֆա խանի։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ մաքսային վերատեսչութեան մէքթուպճիի վախճանեալ Շէվքէթ պէյի որդին հինգ հարիւր ղշ. ամսաթոշակով պաշտօնի կոչուի նոյն վերատեսչութեան թղթակցութեանց դիւանին մէջ։ Ինչպէս յայտնի է, Շէվքէթ պէյ քննութեան համար Իզմիր գացած ըլլալով, հոն յանկարծամահ եղաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին Խնուս գաւառակին գայմագամ Իսմայիլ պէյ ու Նաիպ Հասան էֆ., կ'ըսէ Հագիգաթ, կայս. Իրատէի մը համաձայն դատաստանի պիտի ենթարկուին՝ իրենց անպատշաճ արարքներուն համար։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ Ֆէրտինանտ իշխանը երկուշաբթի օրը կատարեր է Սոպրանիէի նստաշրջանին փակումը։ Այդ առթիւ բանախօսութիւն մը արտասաներ է, երեսփոխաններուն շնորհակալութիւն յայտնելով, անոնց կատարած աշխատութիւններուն համար։

— Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարութիւնը, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, փետր. 16ին նաւաղուրդ պիտի կատարէ 580 ձիեր գնելու համար։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը, առջի օրը, Ֆէնէրի Պատրիարքարանը երթալով այցելութիւն տուաւ Տ. Եոաքիմ Ս. Պատրիարքին։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Կառավարական շրջանակներու մէջ զրոյց կայ թէ ելմտական խորհրդական Սըր Է. Կորսթ որ մօտերս Եգիպտոս կը դառնայ, քանի մը շաբաթ միայն ետքը այդ պաշտօնէն հրաժարելով Անգլիա պիտի երթայ՝ իբրեւ ընտրելի ներկայանալու անգլիական Խորհրդարանին ընտրութեանց առթիւ։ Սըր Է. Կորսթի իբրեւ յաջորդ կը յիշուի Պ. Սբրինկ Ռայս՝ երբեմն անգլիական պատուիրակ Եգիպտոսի հանրային պարտքի վարչութեան մէջ եւ հիմա առաջին քարտուղար Բեդերսպուրկի անգլիական դեսպանատան։

— Պաթէնպէրկի Ալեքսանդր Ալպէրթ իշխանը որ Եգիպտոս կը գտնուէր, քանի մը օր առաջ ճամբայ ելեր է դէպ ի Անգլիա։

— Ֆրանսացի զօրավար Մէսսիմի, տ'Արմանտի դղեակին հետ, Գահիրէ ժամաներ է։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին վերատեսչութեան մէկ տեղեկագրին վրայ, Պաշտօնական Ձէրիտէ մը կը ծանուցանէ թէ Սաֆրանի մէջ Զէյնաք Քալամանքա անուն դայեակը իբրեւ վիժեցնող դատապարտութիւն կրած ըլլալուն համար վկայականը ձեռքէն առնուեր եւ դայեակութիւն ընելէ արգիլուեր է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը որոշեց թէ առագաստանաւերը Հաւրոսի մէջ առողջապահական միջոցներու պիտի ենթարկուին։

— Պազարի մէջ յունուար 24ին պատահած երեք դէպքերէն զատ քոլերայէ ուրիշ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Շապին Գարահիսարի մէջ յունուար 27ին ժամ 1ին երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է, առանց վնասակար հետեւանք մը ունենալու։

ԱՐՄՏԻՔՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Էնկիւրիէն ու Գոնեայէն փոխադրուելիք արմտիքներուն համար Անատոլի երկաթուղիի Ընկերութեան հետ կատարուած բանակցութեանց արդիւնքը մատուցուեցաւ Բ. Դրան որ այդ տեղեկագրին կարգ մը կէտերուն համար տեղեկութիւններ ուզեց Էնկիւրիի կուսակալութենէն։

ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Մէտինէի, Մէքքէի, Թայիֆի ու Ճիտտէի միջեւ փոխանակուած նամակներէն տասնական փարա առնուի՝ թէ՛ տեղւոյն ժողովրդեան եւ թէ ուխտաւորներուն դիւրութիւն մը ըլլալու համար։

ՊԷՐՈՒԹԻ նահանգին ելմտական գործառնութիւնները քննելու պաշտօն ունեցող պետական Խորհուրդին անդամ Ֆէյզի էֆ. եւ ելմտական նախարարութեան Խորհուրդին անդամ Խալիլ Րամի էֆ. այսօր Պէյրութ կ'ուղեւորին։

ԱՆԱՏՈԼԻ երկաթուղիի Ընկերութեան Դրդ շաբթուան հասոյթը սապէս եղած է՝ իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար.

— Հայտար Փաշա-Էնկիւրիի գիծ (5 քիլոմէթր) 7,422 ֆր. Նախորդ տարին 1,468 պակաս եւ միւս շաբաթներէն աւելի։ Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 2,750 ֆր. Նախորդ տարին 2,161 պակաս եւ միւս շաբաթներէն 1,226։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ելմտական 1317 տարուան ընդհանուր գործառնութեանց վիճակագրութիւնը պատրաստուելով, մէկ օրինակը կայս. Պալատ մատուցուեցաւ, մէկ օրինակը Մեծ-Եպարքոսին ներկայացուեցաւ եւ երրորդ օրինակ մըն ալ Հաշուակալութեան Ատեանին յանձնուեցաւ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ.—Էնկէօյ, Կեօզթէքէ ու Սահրայի Ճէտիտ բնակող գաղթականները զինուորական ծառայութիւն պիտի կատարեն։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Նալիմաք կը ծանուցանէ թէ առեւտրական ծովային դատարանը, երէկ, ձեռնարկեր է Զաքրի կողմէ մանիֆաթուրայի վաճառական սնանկացեալ Լուսարարեան Ռուբէն էֆ.ի պարտքերուն քննութեան։ Բոլոր պահանջատէրերը իրենց մուրհակները ցոյց տուեր ու առնելիքնին հաստատեր են։ Սնանկացեալին կինը՝ Տիկին Ան, նա ալ ներկայանալով 461 ոսկիի պարտամուրհակ մը ցոյց տուեր է, ըսելով թէ իր ամուսինէն այդքան պահանջք մը ունի, սակայն միւս պահանջատէրերը տարբեր են թէ ատիկա շինծու է, հարկ դատեր է որ դատարանը քննէ այդ պարտամուրհակը։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ. — Մաքսատան քննիչները, երէկ, քսան կտոր տաքսէ գորգեր բռնեցին, երբ մաքսէն կը փախցուէին։ Գորգերը նուեցան Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատան, ուր քառապատիկ մաքս առնուեցաւ։

— Վէնթիլօրօ անուն վաճառական երէկ տասնըհինգ ծրար մորթ մաքսէ փախցնելու առեն, բռնուեցաւ։ Այդ ապրանքներէն կրկին մաքս առնուեցաւ ուսրական սպառազինմանց հաշւոյն։

— Երէկ Եանի անուն մարդ մը ծրար ժանեակ առանց մաքսի կան նամակատունը կը տանէր, մաքսային պաշտօնեաները տեսնելով նեցին ու մաքսատուն տարին, ուր սը գանձուեցաւ։

ՊԱԼՔԱՆ ապահովագրական Ընկերութեան ընդհանուր գործակալ Արշակ Ունճեան, երէկ, Զունկուլտաք ու թըն ուղեւորեցաւ՝ Ընկերութեան ծառնութեանց ընդարձակման համար։

ՍԻՐՔԷՃԻԻ ՈՃԻՐԸ. —Սիրքէճիի մը Տէլլակրամաթիքիդի գրասենեակ պահապան Թաարին սպաննող եւ գրա մարկը կողոպտող Ֆոթի, Միքէ եւ ընկերները տ'դատարանին յանձնուեցան։ Ընդհանուր ատեանը քանի մը օրէն պիտի դատէ զանոնք։

ԳԱՏԸՆԳՊՈՒՂԻ Մօտայի կողմը, գիշեր պատահած հրդեհին նկատմամբ տեղեկութիւններ առնուած են։ քաղինոյին պահապանը՝ Ազիզ հարցաքննուելով ըսեր թէ նոյն իրիկունը կերակուր առնելու համար դուրս ելած 2ին վերադարձած պահուն, տեսեր է քաղինոյին Եանի գլխարկաւոր մարդու հետ կը պտըտի քաղինոյին առջեւ. քաղինոն մտնելով ճաշելու սկսած քորիւզի ու այրած լաթերու հոտ լով դուրս ելեր եւ տեսեր է թէ տուտքին մասը կ'այրի. խոհեան ցեր է մարելու, բայց չէ յաջողեր։ ալ ըսեր է թէ ինք բնաւ դուրս չէ իր խանութէն։ Այրած քաղինոն՝ ու կարասիներով՝ հազար ոսկիի ապահովագրուած էր Լա Քոնֆիանս Ընկերութեան։ Ազիզ ու Եանի Սկիւտարի կանութեան ղրկուեցան։

ԻԶՄԻՐԻ լրագիրները կը պատմեն Բուճայի կողմը ընտանիք մը գտեր զէնքեր կորսնցուցեր է։ Շատ մը զարկութիւններէ ետքը կախարդի մը մեր է, որ Մարի անուն աղջիկ մը տուեր է՝ իբրեւ գողութեան հեղին Աղջիկը, թէեւ ազատ սակայն պար է։ Նոյն ընտանիքը նաեւ աշխատեր է րին բանտարկել տալու քահանայի մը ջոցաւ։ Վերջապէս աղջիկը ինքզինք թունաւորեր է. հարկ եղած դարմանն թէեւ եղած են, սակայն աղջկան կեանք վտանգի մէջ է։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՐՔԸ

Երէկ գիշեր, խուռն եւ ընտիր բազմութիւն մը ներկայ էր Պ. Մայլրի ներկայացմանը որ յաջողութեանց մըն է։ Միայն թէ, Տիկին Մայլրի դժբախտ չկրցաւ՝ բեմ ելլել՝ երգելու մար, հիւանդութեան պատճառաւ։

* *

Պ. ՍԱԼԱՅԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Այս գիշեր տեղի կ'ունենայ Թէփ Պալըրի թատրոնին մէջ, իբրեւ եղանա էն ազնուական ու զբօսալի պարահանդ ներէն մէկը։ Մուտք՝ մէկ մէճիտ։

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԻՐՔԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութի սացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր տատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղ մէջ, մեծ փողոց, Թիւ 43 տունը։ քով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւ դութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժ եան ու մանկաբարձական գործողութի ներ։ Ամէն օր ձրիաբար կը դարմանէ քատները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէս վերջ դիմող բոլոր հիւանդները։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նպաստից Յանձնաժողովին նախընթաց օրուան նստին մէջ եղած տնօրինութիւնները հետեւեալներն են. — Մշոյ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գնէլ Ծ. վրդ. եւ տեղւոյն արհեստանոցի հոգաբարձութիւնը՝ ծանուցանելով թէ արհեստանոցը իր վերջին կազմակերպութեամբ հետզհետէ կատարելութեան հասած եւ սկսած է կերպասներ արտադրել, որոնք մեծապէս գնահատուած են տեղւոյն հրապարակին վրայ, ղրկած էին գործուած զանազան մանուածներու նմոյշները։ Յանձնաժողովը քննելով այս նմոյշները, մեծապէս գոհ եղաւ ձեռք բերուած յաջող արդիւնքին համար՝ որ պիտի ծառայէր պարուստի միջոց մը դառնալու թէ՛ ազգ եւ թէ նոյն իսկ արհեստաւոր դասակարգին համար. եւ որոշեց քաջալերել արհեստանոցի Հոգաբարձութիւնը եւ մղում տալ գործառնութեանց ընդարձակման։ — Ասկէ առաջ Երզնկայի Ս. Լուսաւորիչ վանուց մէջ թթենիներ մշակելու եւ այս կերպով չերամաբուծութիւնը հանրացնելու համար, Պատրիարքարանի կողմէ թթենիի տունկեր ղրկուած եւ մշակութեան ձեռնարկուած էր։ Այս անգամ Երզնկայի առաջնորդարանը յայտագրով մը տեղեկութիւններ տալով, այս ձեռնարկին արդիւնքներուն եւ անոր տնտեսական օգուտներուն վրայ, պէտք տեսնուած էր նորէն թթենիներ անկելու եւ խնդրած էր նաեւ Պրուսայի չերամաբուծական վարժարանը ընդունիլ տալ երզնկացի քանի մը տղաք, որպէս զի ուսանին արհեստը եւ իրենց ծննդավայրը դառնալով աշխատին չերամաբուծութեան զարգացմանը։ Յանձնաժողովը ընդունեց եղած առաջարկութիւնը եւ որոշեց պէտք եղած դիւրութիւնները ընծայել ձեռնարկին յաջողութեանը համար։ — Սղերդի առաջնորդարանը ղրկած էր իր խնամոց ներքեւ պատսպարուած աղոց բանած մէկ գորգը, գաղափար մը տալու համար սոյն արհեստին մէջ անոնց ունեցած կարողութեան վրայ։ Յանձնաժողովը գոհունակութիւն յայտնեց այս յաջողութեանը համար, եւ որոշեց նոյն գորգին փոխարէն 5 ոսկիի գումար մը ղրկել ի քաջալերութիւն։ — Դուրէժի Հայուհեաց բարեգործական մասնախումբը ղրկած էր իր գործառնութեանց 1902—1903 տարւոյ տեղեկագիրը, որմէ կը տեսնուէր թէ մասնախումբը յաջողած էր բարերարներու նպաստներու արդիւնքով 9 դպրոց, 2 մանկապարտէզ եւ երկուք ալ արհեստանոց բանալ այլեւայլ քաղաքներու մէջ։ Յանձնաժողովը գնահատելով Հայուհեաց բարեգործական մասնախումբին աշխատութիւնները, որոշեց յայտնել իր գոհունակութիւնը եւ շնորհակալութիւնը, եւ քաջալերել զայն՝ իր բարեգործական ձեռնարկը շարունակելու համար։

— Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը Անուանակոչութեան տօնին օրը Սիսի վանքին Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցեր եւ քահանայ ձեռնադրեր է Այնթապէն ղրկուած չորս քահանայացուները եւ հանգուցեալ Կիրակոս Կաթողիկոսի աշակերտներէն Պ. Սահակ Թաչճեանը։ Օծումէն վերջը Ս. Կաթողիկոսը քարոզ մը խօսելով, մասնաւորապէս ծանրացեր է քահանայութեան սրբութեան եւ անոր բազմադիմի պարտականութիւններուն վրայ եւ յորդորներ կարդացեր է։

— Ս. Հայրապետը գրով Ռուսիոյ Մայր Կայսրուհիին դիմելով, Հայ Եկեղեցւոյ իրաւանց մասին ինչ ինչ խնդրուածքներ ըրեր է։

— Ռուսիոյ մէջ բանտարկուած եւ յետոյ անպարտ արձակուածներէն քանի մը անձեր Ս. Ծննդի Խթման օրը կառավարչապետին կողմէ հրաւիրուեր են ուզած տեղերնին երթալ, եւրոպական Ռուսաստանի մէջ եւ կամ ուրիշ տեղ։ Ասոնցմէ Իրաւագէտ տօքթ. Սպանդարեան Մոսկուան ընտրեր եւ հոն գացեր է, բըժիշկ տօքթ. Նաւասարդեան գիտական հետազօտութեանց համար արտասահման ճամբորդեր է, Պ. Մալխասեան Նոր Նախիջեւանը ընտրեր է եւայլն։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ դեկտեմբեր ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. — Նիքոլաքի էֆ. Կանիօղլու՝ աֆիոնի վաճառականներէ հաւաքած 19 ու կէս քաշ աֆիոնի փոխարժէք 2446.25, Տեարք Եղբարք Մանիսալեան ի Քէօսթէնճէ՝ իրենց հանգուցեալ հօր անուան տարեդարձին առթիւ 2160, Արսլանպէկի բարեսէր ժողովրդէն հանգանակեալ՝ ձեռամբ տեղւոյն քահանայական դասուն եւ Թաղ. Խորհրդոյն 770, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան 540, Բարեսէր ոմն՝ ձեռամբ Կեսարեան եղբարց 324 Յակոբ էֆ. Գարամանեան քէհեաթէճի 240, բարեսէր Տիկին մը Կէյվէցի՝ ձեռամբ Մարտիկ էֆ. Յակոբեանի 10 հատ քսաննոց ղազի 235, Սեդրակ էֆ. Քէշիշեան ի Մաչին (Ռումանիա), Բարեսէր ոմն՝ պղղագին, Տիկին Աննիկ Թ. Համամճեան 216ական, Յարութիւն էֆ. Էժտահարեանի առտնին գանձանակէն 199.75, Տիկին Աննիկ Տէրունեան 190, Տ. Գէորգ Ս. Եպիսկ. Նրէջեան կաղանդչէք որբոց 190, Թորոս էֆէնտի Պալըգճեան 290 ղրուշ, Գրիգոր էֆ. Հէրմէնեան 120, Գէորգ էֆ. Տէմիրճեան 116, Օգսէն էֆ. Քիւրքճեան խաղաղագին 108, Ճանիկ էֆ. Սինէմեան իր կողակցին ապաքինման առթիւ, Յակոբ էֆ. Պուլումճեան յԱմասիա, Խաչատուր էֆ. Նալպանտեան, Արիստակէս էֆ. Նահապետեան, Գրիգոր էֆ. Արապեան իր հանգուցեալ հօր Պօղոս Արապեանի անուան տարեդարձին առթիւ, Բարեսէր ոմն իր ննջեցելոց հոգւոյն, Հեթում էֆ. Սեթեան, Միհրան էֆ. Շամտանճեան ի Փիլիպէ 108ական ղրշ.. (Շար.)

⁂

Հանգուցեալ Օվակիմ էֆ. Մէլիքեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 60 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Գառնիկ էֆ. Պուլումճեան։

—Հանգուցեալ Սիմոն էֆ. Արխանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Գէորգ էֆ. Արխանեան 108, Գէորգ էֆ. Քէչիչեան 80 ղրուշ։

—Ի Գահիրէ վախճանեալ Կարապետ էֆ. Չիզմէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Նիկողոս էֆ. Չիզմէճեան 108, Միհրան էֆ. Չիզմէճեան 54, Մինաս էֆ. Չիզմէճեան 108, Եղբարք Արդարեան 108 ղրուշ։

—Հանգուցեալ Տիկին Ռեբեկա Բիւսկիւլեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Տէր եւ Տիկին Սարգիս էֆ. Ազնաւուրեան ի Պուքրէշ 216, Գարեգին էֆ. Բիւսկիւլեան ի Բարիզ (50 ֆր.) 237 1/2 ղրուշ։

—Ի Կեսարիա հանգուցեալ Տիկին Մարիամ Ց. Սարըեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս իր որդին Կարապետ էֆ. Սարըեան։

(Հոգաբարձութիւն

ՀԵՐՔՄՆԱԳԻՐ

Լրագրոյդ դեկտ. 31 թուականով, 5452 թիւով Բաբերդէն ղրկուած եւ «Հաւատաւոր» ծածկանուամբ յօդուած մը հրատարակուած էր, ուր յօդուածագիրը ջանացած է իրողութեանց բոլորովին հակառակ գոյներով ներկայացնել ինչ ինչ խնդիրներ, որոնց մասին արդէն տեղեկութիւններ ու բացատրութիւններ հաղորդուած են Պատրիարքարանին։

Ճշմարտութիւնը համառօտակի այն է թէ Մեսրոպեան վարժարանի ուսուցիչներէն Յակոբ Տ. Ջաքարեան հակակրօն գաղափարներ ժողովուրդին մէջ տարածելուն եւ վարժարանին ներս ու դուրս ունեցած ըմբոստ ու անվայել ընթացքին պատճառաւ բողոքներու տեղի տուած եւ զգալով իր վրայ ծանրացած պատասխանատուութիւնը գործին մէջէն ճողոպրելու նպատակաւ պաշտօնէն հրաժարած էր։ Եւ որովհետեւ նոյն պարագաներուն Թաղական Խորհուրդն ալ իր հրաժարականը տուած էր դպրոցական տրոց գանձման վերաբերող խնդրոյ մը առթիւ, Կրօնական Ժողովը ընդունելի նկատեց յիշեալ ուսուցչին հրաժարագիրը։ Յակոբին մէկ քանի կուսակիցները սակայն, որոնց պետը կը հանդիսանայ այդ «հաւատաւոր» պարոնը, սրճարանի անկիւնները հաւաքուելով ջանքեր մը ըրին անկարգութիւն առաջ բերելու։ Յակոբին քաղաքէս հեռացումովը շատոնց արդէն դադրած են միջադէպին պատճառած անկարգութիւնները եւ միայն յօդուածագիր պարոնն է որ իր կարգ մը համախոհներուն հետ տակաւին կը ջանայ հակառակութիւն սերմանել։

Գալով վարժարանին նկատմամբ ըրած չարամիտ ակնարկութեան, իրականութիւնը այն է որ վարժարանս անցեալ շրջանին անկերպարան վիճակը բարւոքած է եւ նախանձելի դիրքի մը վերածուած. պարզապէս նախանձի եւ յաջողութեան արդիւնք են «հաւատաւոր»ին անամէջ տեղեկութիւնները։

Խնդրելով որ հաճիք սոյն հերքմնագիրը հրատարակել ի բուժումն գայթակղեալ միտքերու եւ ճշմարտութեան ի յայտարարութիւն, մնամք յարգանօք։

Առաջնորդ. Տեղապահ Բաբերդի Արիստակես վրդ. Խաչատուրեան,

Ատենապետ Կրօն. ժողովոյ Միքայէլ քհնյ. Մարտիրոսեան։

Ատենապետ Թաղ. Ժողովոյ Խաչատուր Փիլիպպոսեան։

Տես չորրորդ երես Քարմէլ Օրլանթոլի գինիի եւ գոնեակի ծանուցումը։

ՅՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1820ԻՆ
ՊԵՐՆԱՐ ԷՍՔՈՖԻԷ ՈՐԴԻՔ
ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԵՒ ԹՈՐԻՉ
ԿՐԱՍԻ ՄԷՋ (ՖՐԱՆՍԱ)

Ստորագրեալս, յիշեալ գործարանին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, կը ծանուցանէ դեղավաճառներուն, դեղագործներուն, օճառավաճառներուն, սափրիչներուն, ոգելից ըմպելիք ծախողներուն, եւն. թէ կրնայ հայթայթել ամէն կարգ էսանսներ, նախնական նիւթեր, անմրցելի գիներով։ Պերնար Էսքոֆիէ տան տեղեկագրական համբաւը կրնայ վստահութիւն ներշնչել յաճախորդներուն։ ԱՇԻԼ ՔԱՋԷ

Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, Եըլտըզ խան, թիւ 4, Ղալաթիա։

Կը ծախուի Սուիգրոս եւ Ընկ. դեղավաճառ. Թէքէպաշի, Թամաեան՝ Բահչէգաբու, եւ բոլոր դեղագործներուն քով։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ՃԱՊՈՆԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 10 փետր. — Ալեքսիէվ ծովակալը հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Ռուսիոյ կայսեր.

«Ճափոններու կողմէ վնասուած երեք նաւերը ջուրին վրայ կրնան կենալ։ Կաթսաները ու մեքենաները վնասուած չեն։ Պայթումէն ետքը յածաւորակներ օգնութեան փութացին վնասուած նաւերուն որոնք գոց նաւահանգիստ մը առաջնորդուեցան։ Երկու զինուոր սպաննուեցան, հինգ խեղդուեցան եւ ութ ալ վիրաւորուեցան։ Ռուսական նաւերը յարմար ժամանակին բուռն կրակի մը բռնեցին թըշնամի թորփիլանաւերը։»

— Ալեքսիէվ ծովակալը փետրուար 9 թուականով երկրորդ հեռագրով մը կ՚ըսէ.

«Տասնըհինգ զրահաւորներէ ու յածաւորակներէ բաղկացած նաւաբաժին մը այսօր սկսաւ ռմբակոծել Բորթ-Արթուրը, որուն ամրոցը պատասխանեց բուռն կըրակով մը։ Ռուսական նաւաբաժինը դուրս ելաւ՝ մասնակցելու ճակատամարտին։ Մէկ ժամուան ռմբակոծութենէ ետքը ճափոնական նաւաբաժինը կրակը դադրեցուց եւ դէպի հարաւ գնաց։ Ռուսիոյ կորուստներն են երկու սպայ ու 54 զինուոր վիրաւորուած եւ ինը զինուորներ սպաննուած։ Բոլթավա զրահաւորը եւ Տիանա, Նովիք ու Ասքոլտ յածաւորակները վնասուեցան։ Ամրոցին կրած վնասը աննշան է։

— Այսօր հրատարակուեցաւ Ռուսիոյ կայսեր մէկ յայտարարութիւնը որ կ՚ըսէ.

«Ճափոնի կառավարութիւնը առանց մեզի տեղեկութիւն տալու թէ իր կարծիքով դիւանագիտական յարաբերութեանց խզումը թշնամութեանց սկսիլը կը նշանակէ, հրամայեց յանկարծ յարձակիլ մեր նաւատորմին վրայ՝ Բորթ-Արթուրի մէջ։ Ալեքսիէվ ծովակալին՝ այդ առթիւ ղրկած տեղեկագիրը հասնելուն պէս, իսկոյն հրամայեցինք զէնքով պատասխանել Ճափոնի նախայարձակման»։

Յայտարարութիւնը ի վերջոյ կ՚ըսէ թէ Նիքոլա կայսրը կ՚աղօթէ Աստուծոյ որ օրհնէ ռուսական զէնքերը։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Չի-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ ռուսական Վարեակ ու Քորեց մարտանաւերը Ճափոններու կողմէ պաշարուած են Չէմուլբոյի նաւահանգիստին մէջ։

ԼՈՆՏՐԱ.— Տէյլի Մէյլ կը ծանուցանէ թէ ռուսական Վարեակ ու Քորեց մարտանաւերը առանց ընդդիմութեան անձնատուր եղեր են Ճափոնցիներուն։ Յետոյ Ճափոնցիները ութ հազար զինուոր ցամաք հանեցին Չէմուլբօ, որոնք դէպի Սէուլ (Քորէայի մայրաքաղաքը) ճամբայ ելան։ Ճափոնները նաեւ զինուոր ցամաք հանեցին Քորէայի միւս գլխաւոր նաւահանգիստները։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Չի-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ Բորթ-Արթուրի մէջ Ճափոններու կողմէ թորփիլի բռնուած ռուսական երեք մարտանաւերը ընկղմեր են։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Դահլիճը որոշեց բացարձակ չէզոքութիւն պահել՝ ռուսեւ-ճափոնական պատերազմին հանդէպ։

ԲԱՐԻԶ.— Նախարարաց Խորհուրդէն ետքը ծովային նախարար Պ. Բէլլըթան խորհրդակցեցաւ նաւային ընդհանուր սպայակոյտի պետին հետ, որպէս զի Մայրագոյն Արեւելքի ֆրանսական նաւաբաժնին տրուելիք հրահանգները որոշուին։ Այդ նաւաբաժնին բոլոր նաւերը հրաման պիտի ստանան չհեռանալ ֆրանսական ջուրերէն։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ

ՖՐԱՆՔՖՈՐԹ, 10 փետր.—Ֆրանքֆուրթեր Ցայթունկի Բեդերսպուրկի թղթակիցը կ՚իմանայ թէ Ճափոնները վար դրեր են Ռուսիոյ պատասխանը եւ չեն յանձներ Թօքիոյի ռուս դեսպանին։

ԽԱՐՔՈՎ.—Երէկ հոս երկրաշարժական մեծ արտայայտութիւն մը կատարուեցաւ։

ԼՈՆՏՐԱ.—Ճափոնի դեսպանատունը Թօքիոյէն սա հեռագիրը ստացաւ.

«Ճափոնական նաւաբաժին մը, փոխադրանաւերու ուղեկցելուն առթիւ, փետրուար 8ին Չէմուլբոյի ճամբուն վրայ հանդիպեր է ռուսական Քորեց թնդանօթակիրին որ նոյն նաւահանգիստէն ճամբայ ելած էր։ Քորեց յարձակողականի սկսեր է ճափոնական նաւերուն դէմ եւ կրակ ըրեր է նաւաբաժնին թորփիլանաւերուն վրայ։ Այս վերջինները պատասխաներ են անոր վրայ արձակելով երկու թորփիլ, որոնք սակայն չեն կրցեր նպատակին հասնիլ։ Քորեց յետոյ նաւահանգիստ մտեր է։ Փետրուար 9ի առտուն Ճափոնի նաւաբաժնին հրամանատարը ազդարարեր է ռուսական նաւերուն որ կէսօրէն առաջ հեռանան նաւահանգիստէն, յարելով որ հակառակ պարագային պիտի ստիպուի անոնց վրայ յարձակելու նոյն իսկ նաւահանգիստին մէջ։ Կէսօրէն կէս ժամ առաջ ռուսական երկու նաւերը արդարեւ մեկնեցան նաւահանգիստէն. յետոյ կղզիներէն դուրս ճակատամարտ մը կատարուեր է։ Այդ ճակատամարտին հետեւանքով ռուսական նաւերը ընկղմեր եւ սպաները ու նաւազները ապաստաներ են ֆրանսական Բասքալ յածաւորակը որ մօտը կը գտնուէր։ Ճափոնցիները բնաւ կորուստ չեն ունեցած.»

— Թօքիոյէն կը հեռագրեն անգլիական լրագիրներուն թէ Ճափոնները գըրաւեր են ռուսական կամաւոր նաւատորմէն երկու փոխադրանաւ, որոնց մէջ երկու հազար զինուոր կային։

ՀՌՈՄ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն Սթէֆանի գործակալութեան թէ Ճափոնները գրաւեր են Նակազաքիի մէջ նաւաքուող ռուսական նաւերը։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Զարը սպայութեան բարձրացուց նաւային բոլոր ենթասպաները։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ուիւթէր խօսելով Մ. Նահանգաց այն ծանուցագրին վրայ որ կը վերաբերի Չինու չէզոքութեան եւ թշնամութիւնները երկու տէրութեանց միջեւ սահմանափակելու խնդրոյն, կ՚ըսէ թէ արդէն բազմաթիւ պատասխաններ հասած են, մանաւանդ Անգլիոյ կողմէ։ Այդ գործին յաջողութիւնը ապահովուած կ՚երեւայ։ Ճափոն գոհունակութեամբ ընդունած է զայն։ Ռուսիա տակաւին չպատասխանեց բայց կը յուսացուի որ նպաստաւոր կերպով ընդունի Մ. Նահանգաց ծանուցագիրը։

ԲԱՐԻԶ. — Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Հավասի.— «Անգլիական լրագըրի մը այն լուրը թէ Ռուսիա բանակցութիւն կը կատարէ մէկ միլիար Ֆր.ի փոխառութիւն մը կատարելու համար Ֆրանսական, պելճիական ու հոլանտական սեղանաւորներու խումբէ մը, բոլորովին անհիմն է։ Հոս կը յայտարարուի թէ ռուս կառավարութեան դրամական միջոցները, թէ՛ Ռուսիոյ եւ թէ օտար երկիրներու մէջ, պէտք չեն թողուր հանրային վարկին դիմելու»։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ. — Վլատիվոսթօքէն կը հեռագրեն թէ հոն ջրանցք մը փորուեր է սառոյցին մէջ, որպէս զի Վըլատիվոսթօքի նաւահանգիստը գտնուող ռուսական նաւաբաժինը կարենայ Բորթ-Արթուրի նաւաբաժնին մօտ երթալ, երբ հարկ ըլլայ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ալեքսիէվ ծովակալը, կայս. Ուքազի մը համաձայն, հրամայեց որ իր շրջանակին մէջ գտնուած զինուորները շարժման վիճակը մէջ դըրուին. նաեւ պատերազմական վիճակ հրատարակեց Բորթ-Արթուրի եւ Վլատիվոսթօքի մէջ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Նիքոլա կայսրը, ծովակալի համազգեստով, այսօր նաւատորմի վարժարանը գնաց, ուր բանախօսութիւն մը արտասանեց նաւային ենթասպաներուն եւ ըսաւ. — «Նենգամիտ թշնամին յարձակեցաւ մեր ամրոցին ու նաւատորմին վրայ, առանց մեր կողմէ գրգռութիւն մը ըլլալու։ Ուրախ եմ յայտարարելու ձեզի թէ սպայութեան աստիճանի բարձրացած էք։ Համոզուած եմ որ ձեր բոլոր ոյժերը պիտի նուիրէք մեր նաւատորմին։»

ԼՈՆՏՐԱ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ ներքին գործոց խորհրդականը յայտարարեց թէ դահլիճը վաղը պիտի յայտարարէ Անգլիոյ չէզոքութիւնը՝ ռուսեւ-ճափոնական պատերազմին առթիւ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Հունգարիոյ պատուիրակութեան արտաքին գործոց յանձնաժողովը վաւերացուց արտաքին գործոց նախարարին տեղեկագիրը՝ վստահութեան քուէ մը տալով Կոլուխովսքի կոմսին։ Աւստրիո-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարարը, Ռուսիոյ եւ Ճափոնի խնդրոյն եղած հարցումի մը պատասխանելով ըսաւ.— «Միւս տէրութեանց պէս մենք ալ որոշած ենք բացարձակ չէզոքութիւն պահել Մայրագոյն Արեւելքի մէջ երկու պատերազմիկներու հանդէպ։»

— Սխալ է լրագիրներուն այն լուրը թէ Աւստրիո-Հունգարիա ստանձնած ըլլայ ռուսական շահերուն պաշտպանութիւնը Ճափոնի մէջ։ Կ՚ըսուի թէ այդ պաշտօնը Ֆրանսայի յանձնուած է, ինչ որ բընական է Ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութեան բերմամբ, սակայն այս լուրը դեռ չըստուգուեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 10 փետր.— Իմացուեցաւ որ Ռուսիոյ պատասխանը Ճափոնի կողմէ վար դրուեր է եւ չէ յանձնուեր Թօքիոյի ռուս դեսպանին։

ԼՈՆՏՐԱ.— Չէմուլբոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոնցիները ընկղմեր են ռուսական Քորեց թնդանօթակիրը եւ այրեր Վարեակ յածաւորակը։ (Այս յածաւորակը որուն հրամանատարն է Ռուտնիէվ, ունէր 38 թնդանօթ, 23 սպայ եւ 530 նաւազ)։

— Ճափոնական զօրաբանակ մը Մազանփօ ցամաք ելաւ։

— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ ճափոնական նաւատորմը Ուէյ-Հայ-Ուէյէն ճամբայ ելեր է՝ Բորթ-Արթուրի վրայ յարձակելու համար։

— Վերջին լուրերու նայելով, մինչեւ հիմա ռուսական եօթը մարտանաւեր վընասուած են։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ալեքսիէվ ծովակալը կը հեռագրէ թէ ռուսական մարտանաւերը շատ ծանր վնաս չեն կրած։

—Այսօր, արտաքոյ կարգի Խորհուրդ մը գումարուեցաւ։ Զարը յայտարարութիւն մը ուղղեց իր ժողովրդեան։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը շահակից տէրութեանց կ՚առաջարկէ պահպանել Չինու հողային ամբողջութիւնը եւ Քորէայի անկախութիւնը։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սքուբչինայի նիստերը մինչեւ յառաջիկայ աշուն յետաձգելու որոշումը լաւ ընդունելութիւն գտած է։

—Նոր դահլիճը վերջնական կերպով սապէս կազմուեցաւ.— Զօրավար Գրուիչ՝ Նախարարապետ, Պ. Բաշիչ՝ արտաքին, Պ. Բրոթիչ՝ ներքին, Պ. Բաչու՝ ելմտական, զօրավար Բութնիք՝ պատերազմական, Պ. Վլատիմիր Թոտորովիչ՝ հանրօգուտ շինութեանց, Պ. Տավիտովիչ՝ կրօնքներու եւ կրթական, Պ. Սվէթոլիք Ռատովանովիչ՝ առեւտրական եւ Պ. Բալէչվիչ՝ դատական։

—Նոր դահլիճը, այսօր, ներկայացաւ Սքուբչինային։ Նախարարապետը յայտարարեց թէ Սերպիա Պալքաններու խաղաղութեան բարեկամը ըլլալով ամէն կերպով պիտի աշխատի խաղաղութեան պահպանման։

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ
ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՎՐԱՅ

Ռուսեւճափոնական պատերազմի լուրերուն տուած հետաքրքրութեանը վըրայ, աւելի գոհացում տալու համար մեր ընթերցողներուն, այսօրուընէ սկսեալ կը հրատարակենք պատերազմիկ երկու գլխաւոր անձնաւորութեանց պատկերները։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Երէկ իրիկուընէ Սակարանը գտած է իր լըռութիւնը եւ ամէն ոք հանդարտօրէն կը գործէ, թէեւ գինները ուր որ են հոն կը մնան եւ հազիւ մէյ մէկ քիչ տարբերութիւն կ՚ընեն։ Ընդհանուր կարծիքին նայելով սակերու բարձրացում կը յուսացուի եւ արդէն այսօր առ այժմ երեւոյթները այնպէս ենթադրել կու տան թէ դէպ ի վեր տարբերութիւն մը պիտի ըլլայ։ Մ. Հ.

ՓԱԿՈՒՄ 28 Յունուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	87	24
Ամէնէն բարձր գին	»	88	24
Ամէնէն վար գին	»	87	17
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	110	50
Ամէնէն բարձր գին	»	112	25
Ամէնէն վար գին	»	108	87

ԲԱՑՈՒՄ 29 Յունուար

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Պ.	87	18
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	110	25
Շիրքէթի Խայրիյէ		29	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		441	—
Տէբբօզ		255	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	80
Թրամուէյի բաժնեթուղթ		6	—
» ժուիսանս		1	60
» պարտաթուղթ		485	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		506	—
Թրանսվալ		85	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		268	50
Լ՚Ավրիո		59	—
Անատոլուի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	80
« պարտաթուղթ	«	539	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	02 1/2
Բարիզ » »	Ֆր.	22	87 1/2
» » » չէք		—	—
Պերլին անտոկոս չէք	Մարք	18	62
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	77

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԴԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Ռուս Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	07
Մէթալիք	»	—	—
ոսկիի Ռէճ ագիօ	Օ. Ո.	8	62

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 Փետրուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	86	56
Միացեալ պարտք } բ. գ.	79	75
գոց	70	12
Օսմանեան Պանքա	12	25
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	29	13
» Մոնոբոլ	41	—
Պուլկարական 1888	80	—
Էժիբսիէն ինիֆիէ	108	50
Ֆոմինիա	102	—
Թրանսվալ	2	31
Այտին երկաթուղի	14	50
Փոխանակագիր	25	37 1/2

ԲԱՐԻԶ, 10 Փետրուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		96	—
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	81	10
գոց.	»	80	90
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	485	—
Օսմանիէ		—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	113	50
Օսմ. Թաքէատան	»	425	—
Օսմ Ռէժի	»	344	—
Բրէզիլեան Թիլըց 4 %		—	—
Քրէտի Լիոնէ		1098	—
Իտալական Ռանթ	»	100	20
Սպանիական արտաքին	»	82	80
Թրանսվալ	»	85	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	155
Ժամակէչ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 10 Փետրուար

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	116	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 10 Փետրուար

Թուալը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	120	70
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	330

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 10 Փետրուար

Միացեալ պարտք	80	12
Ռումէլի երկաթուղի	111	25

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՑԱՐԿԸ
([illegible] դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ակռաներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ՚ընդունի։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— Օսմ. Կայս. Պանքան մրցման կը դնէ հինգ պաշտօններ, Պոլսոյ կամ գաւառի իր գրասենեակներուն համար։ Քննութեան նիւթերը հետեւեալներն են.—

Առեւտրական եւ վարչական թղթակցութիւն՝ Ֆրանսերէն կամ Անգլիերէն։

Ընտրելիներուն խօսած կամ գրած լեզուները, եւ մասնաւորապէս Թուրքերէնը։

Տարերք տոմարակալութեան, առեւտրական օրէնսգիտութեան եւ առեւտրական աշխարհագրութեան։

Տոկոսի եւ դրամագլխի հաշիւներ. փոխանակագրի գործեր։

Արպիթրաժ, դրամի վրայ գործառնութիւններ, արժեթղթերու գնում եւ վաճառում։

Մրցման ը դունուելու համար, ընտրելիները իրենց խնդրանքին հետ մէկտեղ, պէտք է ներկայացնեն լաւագոյն երաշխաւորութիւնները եւ յանձնարարութիւնները։ Օսմ. Կայս. Պանքան իրեն կը վերապահէ որոշել մրցման ընդունուելու բոլոր պայմանները։

Մրցման մասնակցիլ փափաքողները պէտք է ըլլան առ նուազն 16 եւ առ առաւելն 30 տարեկան։

Մրցումը պիտի կատարուի յառաջիկայ մարտ ամսոյ միջոցին։ Մրցման ընդունուողներուն՝ յառաջիկային անձնապէս [illegible] մը պիտի ղրկուի, որոշ թուականը ծանուցանելու համար։

Ընտրելիներէն կը խնդրուի անձամբ ներկայանալ Պանքային մատակարար դիւանին՝ արձանագրութեան համար, մինչեւ փետր. 29 (Ն. Տ.), բացի ուրբաթ եւ տօնական օրերէն, ամէն օր կէս օրէն ետք ժամ մէկէն մինչեւ 4 1/2։

Մինչեւ այսօր պաշտօնի համար եղած խնդրանքները չեղեալ կը նկատուին։

Կ. Պոլիս 2/15 յունուար 1904

⁂

ԱԶԴ.— 4 % քոնսոլիտէ օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 16 կտրոնները, որոնց պայմանաժամը 1895 մարտին կ՚աւարտի, եթէ մինչեւ փետր. 28 մարտ 13 ներկայացուին վճարուելու համար, չըջնջուած պիտի համարուին։

Կ. Պոլիս, 3 փետր. 1904 3—8

ԱԶԴ.— 4% օսմ. Թէմպէքի Բրիորիթէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ 22 թուակիր կտրոնը, որուն պայմանաժամը 1904 փետր. 1/14ին կ՚աւարտի, ինչպէս նաեւ փետր. 1/14ի վիճակահանութեան մէջ ամարի եղած պարտաթուղթերը պիտի վճարուին Օսմ. Կայս. Պանքայի Բարիզի, Լոնտոնի ու Կ. Պոլսոյ կիշէներէն։

Կ. Պոլիս, 30 յուն. 1904 3—4

ԱՄԵՐ ԲԻՔՈՆ
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ
ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԶԱՆԱԶԱՆ
ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

AMER PICON
PHILIPPEVILLE
G. PICON
AMER PICON

ԱՄԵՐ ԲԻՔՈՆԸ, ամենէն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժէրիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կազդուրիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առաւօտուն անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ՚ունենայ։ Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարդուս սպառած ուժերը կը վերանորոգուին եւ տենդէ զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ խարդախ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալուն Ամեր Բիքոն պատուող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել, որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջեն որ շիշերը Իւնիոն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրեն։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ, Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Պ. Պ.

Բ. Պոնամի		Ղալաթիա
Ա. Ռէյլին		»
Էքոնոմիք Գոոբերաթիվ		Ղալ. եւ Բերա
Ռոզարիօ Սիւսսոնէ		»
Բաքատօրելլօ եւ Մէլէթիատէս		»
Փ. Սթավրօբուլօ		»
Բոթթէքի եղբարք		»
Վէնսան Գասպարեան	(դեղավաճ.)	Կ. Պոլիս
Մէհմէտ Բեհջէտ	»	»
Տ. Մէգիքի որդի եւ Ընկ.	»	»
Մ. Մէգիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Պ. Սէֆէրեան	»	»
Փ. Վօնթիգխանօս եւ Ընկ.	»	»
Էմիլ Լանձըրան		Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ. եւ Ընկ.		»
Թ. Սուրէնեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա		
Պօն մարշէ		Բերա

եւն. եւն. եւն. 7—25

ՈՍԿԻ ՏԻՊԱԴՐԱՄ, ՓԱՐԻԶ 1900

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարշաւիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյի գիտութեանց Ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՔԻ, Ս. Բեդերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԵՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ Թիւ 145—147

Էթիքէթին եւ խցանի քափսիւլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՄԻՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518.483.42 Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաճէթ խանի դէմը, Վօյվոտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

Գ. ԳԱՐԱԿԷՕԶՕՖ

Վաճառատուն լուսանկարչական պիտոյից

Կալաթա, Վօյվոտա խան, թիւ 65

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ յաճախորդացս թէ, այս անգամ յաճախորդներուս պահանջքին ու ճաշակին գոհացում տալու նպատակաւ. վերջին նորաձեւութեանց համեմատ, վաճառատանս կը գտնուին Kodakներ, Trépied-ով ամէն մեծութեամբ լուսանկարչական գործիքներ։ Lumièreի, Joulagի եւ Grieshaperի լաւագոյն պլաքներէն զատ կը գտնուին նաեւ սոյն տուներուն սիթրաթի եւ պրոմիւռի զգայուն թուղթերը, ամերիկեան aluminiumէ Stéréoscopeներ պատկերներով, եւրոպական եւ տեղական ամէն քարթ-փոսթալներ եւայլն եւայլն։

Գիները խիստ դիւրամատչելի։

Գաւառներէ յանձնարարութիւնք կը կատարուին փութով եւ խնամքով։

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ՚ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, քանի որ, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու գննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդունուած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը շօքօլայի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին հետ անգամ մը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ՚ուժովնան, կ՚աճին, կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ՚ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ՚ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղավաճառներուն, դեղ՚ մթերոցներուն մէջ

6—26

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բեռնող շոգ.

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Արմէնեան	10500	Իպէրիան	3500
Սէսթրիան	10500	Արքատեան	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արաբեան	3500
Դոլոմիթեան	8000	Ասիրեան	2500
Բոսթոնեան	8000	Անատոլեան	2500
Քանատեան	8000	Ալճեզիրեան	2500
Սիպերեան	8000	Լէսպիան	2000
Տալմաթեան	3700	Մինծօ	900
Վէնէտեան	3700	Օպօրթօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիսպօն	8
Թալիան	3500		

Ապրանքներ ընդունելու կը խնդրուի ինչն. ապրանքները այլեւս փոխադրելու համար Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար է ինչն. հրահանգը գրել շոգենաւին մեկնումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ

ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, քարաշէն մաքսատան հին տեղը

600

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	Ֆր. 191,934,57
Տարեկան հասոյթ ապահովագիններէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	» 32,467,172
Վճարումներ՝ բանթ վիճակներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերագնումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	» 426,499,043
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	» 52,981,500

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիատի խան եւ Մէյմէնէթլի խան, թիւ 8։

ԲԱԹՐԻՈԹԻՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1824ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի

ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1821ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ճիւղաւոր գործակալք ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմճի խան, Պոլիս 36—52

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1903 Նոյեմբեր 5/18էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Վոսփորէն կամուրջ		
2 —	Արնվ. գրչ. օրթ. պէշիք.	22
2 —	Պէպէք չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիք	19
1 45	Ենիմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. եէնք. էմիրկ.	40
2 20	Սթէն. միրկ. ը. հիսար պէպէք արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշկ. Գպթշ.	
1 45	Պէյք. բշպ. չպուզ զանլ ան հիսար զանտ վ նի. չէնկ. պէյ գուզղ	44
2 30	Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. ենք. սթէն. միրկ. պշկ.	46
3 10	Միրկ. ը. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. օրթ պէշիքթաշ	45
3 —	Ա. հի ա. զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշկ. Գպթշ.	34
2 20	Ա. Ի. զավազ ենմ. մէզր. պյրտ. Թարպ. պէյք. բաշպ. չպգլ. զանլ. ա. հիսա. զանտ. օրթ. պէշ.	41
3 50	Ա. հիսար զանտ. վա ի. չէնկ. պէյլ. գուզղ. պէշիքթաշ	3
3 15	Ենմ. մէզր. պյրտ. Թրպ. ենք. սթէն. էմիրկ. պէշիկթաշ	50
4 5	Միրկ. ը. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. զապաթաշ	
4 50	Ա. հիսար զանտ. պէպէք արն. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշկ. Գպթշ. սիրքէճի	1
4 15	Ի. Ա. Գավազ ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. ը. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ.	37
5 —	Պէյք. բաշպ. չպուք. զանլ. ա. հիսար զանտ. վանի. չէնկ. պէյլ. պէշկ.	44
6 —	Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաթաշ սիրքէճի (այս երթեւեկը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի շարունակուի)	46
5 45	Ենմ. մզրպ. պյրտ. Թրպ. ենք. միրկ. ը. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ.	38
6 —	Պէյք. զ բշպ. ենիք. սթն. զանլ. միրկ. ը. ա. հիս. զանտ. պէպէք Արնվ. գրչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. Գուզղ. պէշկ. զպթ.	22
8 5	ը. ա. հիսար զանտ. արն. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պշկ. զապա աշ	43
7 35	Եէնմ. մէզրպ. պէօյք. Թարպ. պէյք զ ենիք. սթն. միրկ. Ի. հիս. պէպ. ա. ն. գրչ. օրթ. պշկ.	31
8 23	Ի. ա. Գավազ մզպ. պյրտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չըպուզ. զանլ. ա. հիսար զանտ. վ. նի. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկ.	39
9 30	Եէնիմ. մէզր. պէօյտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. ը. հիսար պէպէք արնավուտքէօյ գրչ. օրթ. պէշքթ.	45
10 15	Պէյքօզ եէնիք. զանլ. ա. հիսար. զնտլ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. իւսկ.	41
10 50	Միրկ. օրթ.	50
10 50	Վանի. գրչ. պէշիքթաշ	19
11 15	Պէպէք	22
10 50	Ի. Ա. զավազ եէնիմ. մէզպ. պէօյիւքտ. Թարապ. եէնիք. միրկ. ը. հիս. պէպէք արնավ. օրթ. պէշիկթաշ	37

Կամուրջէն Վոսփոր		
2 30	Պէշիքթաշ օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ը. հիս. միրկ. սթն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. եէնմ. ը. ա. զավազ.	37
3 5	Պէշիք. օրթ. արնվ. միրկ.	40
3 15	Գապթշ. պէշթ. գուզղ. օրթ. պէյլ. չնկլ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիսար ը. հիս. միրկ. զանլ. սթն. եէնք. բշպ. պէյքօզ.	22
3 30	Ի սկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզը բշպ. պէյքօզ	44
4 10	Պէշկթ. չնկ. ա. հիսար	16
4	Գապթ. պշթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. սթէն. եէնիք. Թարպ. պէօյք. մէզ. եէնմ.	38
5	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք (այս երթեւեկութիւնը մինչեւ դեկտեմբեր 10 պիտի տեւէ)	
5 15	Գապաթաշ պէշկթ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ. չպուզը բշպ. պէյք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. եէնմ.	34
6	Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սթն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. եէնմ. ը. ա. զավազ	39
6 40	Պէշիկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպէք զանտ. ա. հիսր. զթլ. ը. հիս.	19
7 30	Պէշիկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ը. հիս. միրկ. եէնք. պէյքօզ Թրպ. պէօյիւք. մէզպ. եէնմ.	45
8 45	Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զնտլ. ա. հիս. զանլ. չըպուզը բշպ. պէյքօզ	44
9	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ը. հ. ս. միրկ. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. ը. ա. զավազ	39
9 55	Գապթ. պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիսար միրկ.	50
10 30	Պէշկթ. միրկ. սթն. եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ, եէնմ.	49
10 10	Պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի.	1
10 20	Պէշկթ. զանտ. ա. հիս զանլ. չըպուզը բշպ. պէյք. մէզպ. ը. ա. զավազը	40
10 35	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք	22
10 50	Գապթ. պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկէլը. վանիք. զանտլ. ա. ը. հիսար պէպէք	39
11 25	Պէշքթ. ակյլ. զանտ. ա. հիսար զանլ. չըպուզը եէնք. բշպ. պէյք.	45
11	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սթն. եէնք.	38
11 25	Միրկ. եէնք. Թրպ. պէօյք. մզպ. եէնմ.	46
12	Միրկ. եէնք. Թրպ. պէօյք. եէնմ.	50
11 45	Պէշկթ. օրթ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. սթն. եէնք. պէյք.	44
11 50	Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանի. զանտ. ա. հիսար	31
12 10	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք	22
12 10	Իւսկ. գուզկ. չէնկ. զանտ. արնվ.	19

ՀԱԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հագգը Էքրէմ խայծղանը սամ. եւ օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ առողջապահական խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ստամոքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ՚ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հազի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ ղրուշ։ 54—80

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841ԻՆ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՓԱԹԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ

Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրանսադլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.

Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.

Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Քասամ Բաթըրճըօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Ճանաւոր դիրք պիտի տրուի այն քննիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԸՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վօյվոտա, Ղալաթիա,

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՇՄԻԶ 524

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի և Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	188
Ալէբօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիբբօ	1735
Արիոսդօ	2271	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Բասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Բորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորատիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Բրավօ	1076	Տրագօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Բրունօ	341	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Բուֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	3540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թորբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրադօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլբինօ	2397	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գադօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քովնօ	1700	Բոլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռաբիտօ	2229	Վոլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	Ռինալտօ	1563	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գոլորատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Ալէբօ շոգենաւը, նաւապետ Հիք,

Միքատօ շոգենաւը, նաւապետ Թուրբ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի։

Քլիօ շոգենաւը, նաւապետ Եէնկ, փետրուար 15ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՑ ԷՆՐԻՔԶՕՆ

Թիւ 23—24, Քէչէճի Միւլէթ խան, Ղալաթիա

377

COMP RUS

Navigation à Vapeur et de Com

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յունուար

Գշ. 27/9 Սէվաստաբոլ ժամը 10ին միջ առաջ։ Տարտանէլ, Այնորոզ, Սել Իզմիր, Քիոս, Թարապօլուս Պէյրութ, Եաֆա, Բոռդ-Սայիտ, սանդրիա ժամը 4ին յետ միջօր

Եշ. 29/11 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն ա

Շբ. 31/13 Մէթէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեք րիա, ժամը 10ին միջօրէէն առա Օտեսա ժամը 2ին յետ միջօր

Կիր. 1/14 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օր Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առա Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամ յետ միջօր է,

---

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻ

ՄԱՐՈՔԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԵՒԾՈՎԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Փետր. 15ին Ինէպօլի, Սեւ Ծովէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Փետր. 10 ն Սինոփի, Սամսոն, Տր զոն Օրտու և Նովօ

» 16 ն Ինէպօլի, ուղ. Մար

Ա. կարգ	Պոլիսի	համար	200 ֆ
»	» Մարսիլիոյ	»	160
Բ.	» Պոլիսի	»	150
»	» Մարսիլիոյ	»	120

Ծանօթ. ուղղակի Բարիզի [illegible] Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց [illegible] մը Գործակալին Թաֆ Հանէ [illegible] 516 Բ. ԲՐՈ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ

Ամէն ամիսը երկու անգամ կը բեռն

Լիվըրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք
Իվէրնիա	18900	Փանոնիա
Սաքսոնիա	18900	Քարփաթիա
Լուքանիա	12950	Վէրիա
Քամփանիա	12950	Սիփրիա
Իւլթոնիա	8845	Թիրիա
Ումպրիա	8128	Սիպերիա
Էթրուրիա	8120	Սամարիա
Սէրվիա	7392	Սլավոնիա
Աւրանիա	7269	Պաւոնիա

Սարակոսա շոգենաւը, Նաւապետ ... Լիվ րուլէն հոս կը սպասուի փ 20ին ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԺՕԼԻ Ե ՍԻՔԸ

Joly et Seag

Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8

Թ..., Քարա Մուսթաֆա փաշա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻ

Լիվըրբուլի Պոլսոյ Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բեռնող շոգենա

Անուանք	Թօնօ	Անուանք
Ռամզէս	3000	Թիպէ
Մինէս	3000	Նէքթիպի
Թէպալը	3000	Օսայրիս
Քէֆրէնօս	3000	Սէթի
Բուզիրիս	3000	Սֆինքս
Օզիրիս	3000	Կառնաք
Թարքոթին	2500	Աբիտօ

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՌԻՔՍՈՆ

Ռիթթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և Ընկ.

91 4 3' Ճէյմս Սթրիթ Լիվըր

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՄՈՒՆԵԱՆ